

Nr	Fractie	Pagina	Programma / Thema / Onderdeel	Vraag	Antwoord								
1	Samen	35	Economie en Bedrijventerreinen	Kan de post“3.1 economische ontwikkeling” op pagina 35 van de programmabegroting 2026 nader worden beschreven?	Specificatie lasten 3.1:<table><tr><td>Economische zaken</td><td>349.090</td></tr><tr><td>Econ.zkn stimulering</td><td>40.000</td></tr><tr><td>Duurzaamheidsagenda</td><td>674.309</td></tr><tr><td>totale lasten</td><td>1.063.399</td></tr></table> Onder 3.1 zijn onder het kopje Duurzaamheidsagenda, ook de duurzaamheidsmiddelen van het Rijk opgenomen zoals de CDOKE (klimaatgelden) en het energieakkoord.	Economische zaken	349.090	Econ.zkn stimulering	40.000	Duurzaamheidsagenda	674.309	totale lasten	1.063.399
Economische zaken	349.090												
Econ.zkn stimulering	40.000												
Duurzaamheidsagenda	674.309												
totale lasten	1.063.399												
2	Samen		N.a.v. C&K d.d. 15 oktober inzake Servicepunten	Hoeveel services verleent de dienst burgerzaken (percentage van het totaal en aantallen per week) aan bezoekende burgers (via afspraken bij de publieksbalie) die niet reisdocumenten of rijbewijzen zijn? Voor welk deel van dat aantal zijn geen speciale voorzieningen of maatregelen nodig zoals beveiliging, extra college aanwezig, etc? Mocht er in de basis altijd een voorziening geregeld moeten worden op een alternatieve locatie dan verneem ik graag wat dit moet zijn.	Bij de gemeente Kaag en Braassem betreft circa 88% van de afspraken bij Burgerzaken het aanvragen van rijbewijzen en reisdocumenten. De overige 12% omvat 16 verschillende producten, waarvan 9 digitaal beschikbaar zijn via e-diensten. Voor deze overige producten zijn doorgaans geen aanvullende voorzieningen nodig, zoals beveiliging of aanwezigheid van het college. De afhandeling vindt plaats binnen de reguliere balie-inrichting. Ter vergelijking: in gemeenten met een grotere burgerlijke stand, zoals Leiderdorp (waar een ziekenhuis en verzorgingshuizen gevestigd zijn), ligt de verhouding tussen producten anders. Daar komen bijvoorbeeld meer geboorten en overlijdens voor, wat kan leiden tot een andere inzet van voorzieningen. Indien structurele verplaatsing van deze dienstverlening noodzakelijk is, volstaat een functionele ruimte met toegang tot gemeentelijke systemen en waarborging van privacy van onze inwoners.								
3	VVD	16	Thema Sociaal domein	Hoeveel vrijwilligers staan er tegenover hoeveel professionals? En er staat bij regel 4 dat wij dankzij deze combinatie voorop lopen. Waar blijkt dat uit?	Dit zijn twee afzonderlijke punten. “Het voorop lopen” gaat over enkele onderdelen binnen gezondheid. Wij zijn als gemeente koploper waar het gaat om Positieve gezondheid en Welzijn op recept. Wij maken deel uit van de landelijke groep “koplopergemeenten” (gemeenten die vooroplopen en hun kennis en expertise delen met andere gemeenten). Vrijwilligers – professionals. Wij hebben geen inzicht in het totaal aantal inwoners dat zich vrijwillig inzet. Daarom hebben wij deze vraag beantwoord op basis van het werk van De Driemaster: het aantal professionals dat in dienst is van De Driemaster en het aantal vrijwilligers. De Driemaster werkt circa met 14 fte professionals en zo’n 140 vrijwilligers (Papierwinkel, begeleiding statushouders en opvang Oekraïense vluchtelingen, De Spot, Automaatje etc.).								
4	VVD	16	Thema Sociaal domein	Waarom wordt er bij regel 7 gekozen voor “Het toenemende beroep op zorg en ondersteuning”? (het staat omschreven als onoverkoombaar feit).	We spreken over toenemend beroep omdat dit de trend is die wij zien over de afgelopen jaren. Gelet op de demografische ontwikkelingen verwachten wij niet dat dit beroep gaat afnemen. We zien het echter niet als onontkoombaar feit. We zetten ons in om het beroep op zorg en ondersteuning te verminderen door o.a. inzet op preventieve activiteiten en het vergroten van de zogenoemde “samenredzaamheid”.								
5	VVD	16	Thema Sociaal domein	Wat wordt er in de preventie gedaan om te zorgen dat het beroep op zorg en ondersteuning door een gezin zelf kan worden gedaan ?	Indien u met deze vraag bedoelt wat er gedaan wordt om zorg en ondersteuningsvragen zoveel mogelijk op te vangen binnen het eigen sociale netwerk van een gezin is dat het volgende: Het is een belangrijke opgave vanuit het programma Welzijn en Preventie om de sociale samenhang en inclusie in de dorpen en wijken te versterken, met als doel/resultaat dat inwoners een sociaal netwerk hebben waar ze op terug kunnen vallen. Hier wordt vanuit onze sociale domein partners - maar met name vanuit De Driemaster als uitvoerder van het programma Welzijn & Preventie - invulling aangegeven. Er worden verschillende activiteiten georganiseerd om de zelfredzaamheid van gezinnen te versterken. Denk hierbij: steunouder gezinnen, het project Inwoners Voor Elkaar, activiteiten en bijeenkomsten vanuit het jeugdwerk zoals de Hangout/Spot en de Girls Only, ouderbijeenkomsten, (jonge) mantelzorg ondersteuning e.d. Voor een uitgebreidere uitleg van de activiteiten die De Driemaster uitvoert binnen het programma Welzijn & Preventie verwijzen wij u naar het jaarverslag 2024 van De Driemaster: Feiten en cijfers De Driemaster								
6	VVD	16	Sociaal domein/Uitvoering 2026/Sociaal domein breed	Hoe integraal is de bedoelde toegang onder sociaal domein breed? Wordt hierin de samenwerking met de GR sociaal gezocht en ook eventueel de financiering? (Hoe zorg je dat je het wiel niet 3 keer opnieuw uitvindt)	Binnen de integrale toegang willen we dat professionals 18+ (ondersteuning en participatiewet, jeugdzorg en welzijn/preventie) samenwerken. Nu wordt dat nog separaat gefinancierd vanuit de verschillende opdrachten.								

7	VVD	16	Sociaal domein/Uitvoering 2026/Een sterke sociale basis	Hoeveel sociaal domein partners vallen er onder de Driemaster én onder de gemeente? M.a.w. met hoeveel partners gaan we focus op versterken samenwerking uitvoeren? Kan het ook met minder partners?	De Driemaster zien wij als één partner (ook al bestaat deze uit drie organisaties). Het versterken van de samenwerking gaat aan de ene kant over de samenwerking met Tom inde buurt, het JGT en het Serviceplein Alphen aan den Rijn (dus 3 door ons gefinancierde partners) en anderzijds ook over samenwerking met de kindpartners (onderwijs, kinderopvang) en bibliotheek.
8	VVD	16	Sociaal domein/Uitvoering 2026/ Gezond leven	Waaruit blijkt dat jongeren in K&B nu belemmerd worden voor een actieve leefstijl en wat is daarbij de aanleiding dat we dit onderzoek willen doen? Waarom wordt bij dit onderzoek niet direct meegenomen dat alleen aanbevelingen die financieel laagdrempelig zijn worden gerapporteerd? Waarom worden niet eerst aan de raad kaders voor het genoemde financieel perspectief.	Het onderzoek dat momenteel wordt uitgevoerd is een 0-meting. Dit onderzoek is mogelijk gemaakt door een subsidie vanuit Sport Innovators. Anders was het op dit moment niet mogelijk geweest. Het onderzoek speelt in op de landelijke trend dat er een sportafname te zien is onder de jongeren. 81% van de jeugdsport wekelijks tegenover 76% van de jongvolwassenen (16 tot 25 jarigen). Bij de doelgroep jongvolwassenen zijn geen cijfers bekend die onderscheid maken in jongens en meiden. Landelijk is een trend te zien dat meiden eerder stoppen met sporten. Dit onderzoek is een nul-meting om te onderzoeken of deze trend ook in Kaag en Braassem aanwezig is en hoe we hierop in kunnen spelen om de sportparticipatie zo hoog mogelijk te houden. In dit stadium is nog geen inzicht in eventuele aanbevelingen en financiële consequenties daarvan.
9	VVD	17	Sociaal domein/Uitvoering 2026/ Kansengelijkheid	Hoe ver is de uitvoering en transformatie gesloten jeugdhulp nu? Wanneer wordt verwacht dat dit voltooid is en voldoende aanwezig is?	De transformatie is onderdeel van een landelijke beweging, vastgelegd in de Hervormingsagenda Jeugd, en wordt regionaal vormgegeven via een meerjarige bestuursopdracht welke in oktober 2024 is vastgesteld. Het doel is om jeugdzorgplus af te bouwen en te vervangen door passende, kleinschalige en gezinsgerichte alternatieven. Regionale voortgang - De meerjarige bestuursopdracht HR is vastgesteld, met als doel de plaatsingen in de Jeugdzorgplus stapsgewijs af te bouwen en om te vormen naar passende, duurzame zorgvormen. - De Regionale visie en de leidende principes voor jeugdzorgplus zijn recentelijk vastgesteld. - De kleinschalige woonvoorziening Cardea (onvoorwaardelijke woonvoorziening) als alternatief voor jeugdzorgplus is geopend. - We hebben regionaal de ambitie om Rijnhove te transformeren tot een onderwijszorglocatie met een integraal aanbod voor jeugdigen met complexe hulpvragen. - Verkenning Integraal Ambulant Team, Plan van aanpak wordt december 2025 voorgelegd ter besluitvorming.
10	VVD	17	Sociaal domein/Uitvoering 2026/ Kansengelijkheid	Bij het derde streepje; Welke verordening wordt hier bedoeld en wat is de impact van deze verordening op regelgeving in het sociaal domein? Ik lees beschikkingen en casusregie. Maken wij daar nu gebruik van en als wij dit niet doen, maar wel willen doen. Zijn er genoeg situaties waarin we dit zouden toepassen?	Dit gaat over de Verordening sociaal domein. In deze verordening zijn de rechten en plichten van inwoners opgenomen als ze beroep doen op hulp en ondersteuning (Jeugdwet, Wmo en participatiewet). Ook is het aanvraagproces beschreven en zijn bepalingen opgenomen over bijvoorbeeld het persoonsgebonden budget (pgb). Regionaal wordt een concept-tekst voorbereid over afbakening van de reikwijdte die elke gemeente in zijn eigen verordening kan opnemen. In de huidige verordening staat dat wij een beschikking afgeven bij afwijzingen, pgb en als de inwoner erom vraagt. Inwoners vragen nagenoeg nooit om een beschikking. Om de sturing op de jeugdzorg te vergroten willen we het werken met beschikkingen uitbreiden, wat inhoudt dat het JGT altijd een beschikking afgeeft, dus ook bij toekenningen. Casusregie is iets wat we binnen onze gemeente al toepassen, maar dit willen we bij jeugd verder versterken. We zijn nu regionaal aan het bekijken in welke casuïstiek (bij welke zorgvormen, zorgintensiteit en/of zorgduur) casusregie een toegevoegde waarde heeft. Er zijn zeker genoeg situaties om dit toe te passen.
11	VVD	17	Sociaal domein/Uitvoering 2026/ Kansengelijkheid	De regionale governance wordt herijkt, wie voert deze herijking uit? Wie(welke entiteiten/besturen) vallen er onder de herijking en wie heeft regie op eventuele aanpassingen?	De herijking van de governance wordt regionaal opgepakt door een werkgroep met diverse disciplines. Deze werkgroep wordt ondersteund door een externe partij. Het gaat hier met name over hoe we samenwerken binnen de regio en hoe rollen, taken en verantwoordelijkheden moeten worden belegd. Het gaat daarbij om het PHO (bestuurders), AOO (directeuren), regionaal programmateam en ROJ (beleidsadviseurs), ook in relatie tot de SOZ (inkoop en contractmanagement). Vaststelling is in het PHO.
12	VVD	17	Sociaal domein/Uitvoering 2026/ Bestaanszekerheid(ondersteuning)	Derde streepje, wat is de aanleiding voor een nieuw onderzoek? Zijn er aanwijzingen dat het nu niet goed genoeg is? Zo ja, Hoe vaak gaat het dan niet goed genoeg? Zo nee, Waarom dan dit onderzoek en kan dit niet integraal door de betrokken teams en professionals worden gevraagd aan cliënten en daarna geregistreerd.	We zijn als gemeente wettelijk verplicht om jaarlijks een cliëntervaringsonderzoek uit te voeren en de resultaten daarvan (landelijk) te publiceren. De huidige overeenkomst loopt af. Daarom wordt een nieuwe opdracht verstrekt. Het ophalen van cliëntervaringen geeft daarnaast goede input om de uitvoering te monitoren en bij te sturen.

13	VVD	17	Sociaal domein/Uitvoering 2026/ Bestaanszekerheid (ondersteuning)	Zevende streepje, is er al gestart met het onderzoek dat we in 2025 willen doen? Zo ja, zijn er al resultaten? Zo nee, zie vorige vraag bij "Zo Nee"?	We zijn momenteel in gesprek met Alphen a/d Rijn, om te kijken of er een afgevaardigde vanuit het Serviceplein hier in Kaag en Braassem (een dagdeel) kan komen zitten om hun dienstverlening in onze gemeente aan te bieden. Zij hebben immers al alle kennis in huis. N.a.v. deze gesprekken is er gevraagd om te onderzoeken met welke vragen onze inwoners zitten, zodat zij (Alphen) een beeld hebben bij de verschillende hulpvragen. Dit is nu uitgezet bij ons eigen KCC, en de Papierwinkel.
14	VVD	17	Sociaal domein/Uitvoering 2026/ Indicator	Hoe komt het dat de indicatoren voor 2026 exact overeenkomen met 2025? Wat zeggen deze indicatoren en wat is hun belang in de toelichting bij de programmabegroting?	We hebben deze indicatoren opgenomen om u als raad een beeld te geven van het verwachte beroep op zorg en ondersteuning. Wij dachten hiermee aan een informatiebehoefte van uw raad te voldoen. Deze indicatoren moeten niet gelezen worden als beoogd resultaat. Het verwachte beeld over 2026 wijkt niet in grote lijnen af van 2025.
15	VVD	18	Thema: Onderwijs / Uitvoering	In 2025 wordt verkend voor een draagvlak... Wat is de stand van het onderzoek voortgezet onderwijs? Wordt er onder inwoners mét kinderen in het voortgezet onderwijs onderzocht wat de huidige ervaringen zijn?	Het onderzoek zal bestaan uit interviews met leerkrachten en ouders van de groepen 7 en 8 van het basisonderwijs. Daarnaast kunnen de leerlingen van deze groepen een vragenlijst invullen. Het onderzoek richt zich niet op kinderen (of hun ouders) die inmiddels op het voortgezet onderwijs zitten. Op dit moment worden de vragenlijsten en interviews voorbereid. Het 'veldwerk' gaat medio november van start.
16	VVD	18	Thema: Onderwijs / Uitvoering	Hoeveel thuiszitters zijn er jaarlijks en wat is de gemiddelde periode van thuiszitters?	In het schooljaar 2024-2025 waren er 41 thuiszitters (met en zonder schoolinschrijving). Dit aantal fluctueert jaarlijks (schooljaar 23-24 waren het 32, schooljaar 22-23 waren het er 37). De gemiddelde periode is niet bekend, maar gaat zeker over maanden (en soms jaren). De officiële grens voor registratie begint bij 4 weken, maar de meeste thuiszitters blijven veel langer weg.
17	VVD	20	Thema/ Sport (pad)	Waarom is deze pagina alleen gericht op het Sportpad? (grootste begroting/kosten/betrokkenheid 3 a 4 kernen dat snap ik). EN Waarom ontbreken ontwikkelingen in andere kernen op inhoud? Doen we in 2026 niets voor andere kernen?	Deze pagina gaat over het thema Sportpad. Het Sportpad is als separaat thema benoemd in het Raadsakkoord en daarom zo opgenomen in de begroting. Er gebeurt in de andere kernen ook heel veel. Maar uw raad heeft met de benoemde thema's haar focus aangegeven.
18	VVD	22	Begroting 2026	Kan ik een uitsplitsing van kosten op bovenliggend niveau krijgen zoals dat in 2025 bij de programmabegroting is opgeleverd?	Zie bijlage bij vraag 18
19	VVD	22	Begroting 2026	Wat is de reden dat regelnr. 4136 SOZ bijna 2m hoger uitvalt dan in 2025?	Verwijzing is naar taak 4163. Dit betreft de kostenontwikkeling jeugdzorg zoals aangegeven in raadsvoorstel programmabegroting 2026 en de presentatie c&k . Met als verklaring grotere instroom en gewijzigde afrekensystematiek.
20	VVD	22	Begroting 2026	Wat is de reden dat regelnr. 4053 en 4054(en 2053) lager uitvalt dan in 2025? En staat dit in verband met het SOZ?	De betreffende regelnummers hebben betrekking op de gemeenschappelijke regeling Hecht Hollands Midden. Hecht heeft voor begrotingsjaar 2026 gedeeltelijk invulling weten te geven aan het advies van de FKGR om in 2026 6% te bezuinigen (is geworden 4,6%). Uitbreiding taken, toename aantal inwoners en indexatie maken dat de totale afname minder dan de 4,6% is, maar toch nog lagere kosten dan in 2025.
21	Mooi K&B			Is de nieuwe telefooncentrale al in gebruik? Zo ja, wat is er veranderd? Zo nee, waarom niet?	Ja, de nieuwe telefooncentrale is sinds december 2024 in gebruik. De belangrijkste veranderingen ten opzichte van de vorige centrale zijn: • Integratie met Microsoft Teams: bellen via Teams op elk apparaat, met koppeling aan Outlook. Dit biedt flexibiliteit en bespaart kosten. • Cloudgebaseerd: minder hardware nodig en beter geschikt voor hybride werken. • Modulair contactcenterplatform: uitbreidbaar met extra kanalen en AI-functionaliteiten, afgestemd op behoefte en budget. • Meer eigen beheer: rapportages en rechten kunnen intern worden geregeld, zonder afhankelijkheid van externe partijen. • Op maat ingericht voor Kaag en Braassem: afgestemd op de specifieke wensen van de organisatie.

22	Mooi K&B			1 vd prioritaire projecten van de RIA is de noordelijke ontsluiting. Wordt hiermee de rondweg bij Ter Aar bedoeld?	In het kort: De verkeersveiligheid, leefbaarheid en bereikbaarheid staan in de noordelijke Rijn- en Veenstreek onder druk. We doen een studie naar een mobiliteitsaanpak waarbij het doorfietsroutenetwerk, de rondweg Ter Aar en de Leimuiderbrug prioriteit hebben. Het project bestaat uit verschillende maatregelen die zorgen voor: - betere doorstroming op provinciale wegen - nieuwe en verbeterde fietsroutes - een snelle busverbinding tussen Alphen aan den Rijn en Uithoorn via de N231 - toegankelijke hubs voor overstap naar deelmobiliteit of openbaar vervoer De aanpak van een groot verkeersknelpunt is de belangrijkste maatregel: de Leimuiderbrug over de Ringvaart. Vooral op de N207, N11, N209 en N231 leidt deze brug tot vertragingen. Er ontstaan files en de brug belemmert de doorstroming van het openbaar vervoer. Met een structurele aanpak van de oeververbinding bij Leimuiden zorgen we voor een betere doorstroming én toekomstbestendige infrastructuur.
23	Mooi K&B	17		De indicator pag 17 is exact hetzelfde als in 2025, is dit de bedoeling?	Zie antwoord vraag 14

24	Mooi K&B		Sportpad; Deelvraag 1 -Bij de jaarrekening gaf de wethouder nog aan dat de geluidswerende maatregelen voor rekening zouden komen tennisvereniging, 1 week later blijkt dat dit niet zo is. Graag uitleg van deze draai college? Deelvraag 2 -Hoe gaat het college uitleggen dat bij de tennis in RV 2 padelbanen bekostigd gaan worden uit gemeenschapsgeld en dat de overige tennisverenigingen uit K & B het zelf moeten bekostigen? Deelvraag 3 -EMM heeft al aangegeven dat ze onvoldoende financiële middelen hebben om voldoende te kunnen sparen voor vervanging kunstgrasvelden. Hoe denkt het college dit op te kunnen lossen en mede ook uit te kunnen leggen aan de overige verenigingen?	Deelvraag 1 In het collegebesluit van 24 juni 2025, Tegenvallers sportpad fase 2 en de post onvoorzien, heeft het college als volgt besloten over de geluidsbeperkende maatregelen: <i>Geluidsbeperkende maatregelen sportpark.</i> Deze tegenvaller behoorde oorspronkelijk niet tot de scope van het projectplan fase 2. Op basis van een indicatieve raming werd een scherm destijds geraamd op circa een ton met als gemeentelijk uitgangspunt dat die betaald werd door de Tennisvereniging. In de uitwerking is nu kritisch gekeken hoe geluidsoverlast voor de omgeving kan worden geminimaliseerd. Zo wordt er geluidsdemping aangebracht op de banen, en het geluidsscherm is dusdanig dat ook rekening wordt gehouden met het geluid van bijvoorbeeld de hockey. De totale kosten van alle maatregelen bedraagt op basis van de offerte nu € 188.000 (incl BTW). Vanuit het gezamenlijk belang is het voorstel de kosten te delen waarbij de helft ten laste komt van de post onvoorzien en de andere helft door de Tennisvereniging wordt betaald. De tennis betaalt dus haar oorspronkelijk deel, terwijl de gemeente de extra kwaliteit bekostigt. Besluit: De geluidsbeperkende maatregelen worden volgens offerte uitgevoerd en worden voor de helft van de kosten (inclusief btw) gecompenseerd uit de post onvoorzien tot een maximaal bedrag van € 94.000. Deelvraag 2 In het raadsvoorstel van 17 oktober 2022, Businesscase deelproject 2 Sportpad, heeft het college dit als volgt toegelicht: <i>Het beschikbaar stellen van budgetten aan verenigingen kan zorgen voor een precedentwerking voor andere verenigingen. Wij verwachten echter dat dit een beheersbaar risico is. Deze ontwikkeling zien wij namelijk als een ‘alle kaarten op tafel ontwikkeling’. Hiermee bedoelen wij dat in het maken van deze plannen gekeken is naar alle aspecten. Denk dan aan de vraag van de verenigingen, de behoefte van omwonenden, maatschappelijke opgave, groei van de kernen, capaciteitsvraag nu en in de toekomst, effecten door verschuivingen (denk aan ruimte voor woningbouw doordat door de schuifpuzzel locaties vrijvallen voor woningbouw), mogelijke investeringsruimte van de clubs, momentum door omliggende ontwikkelingen (Deelproject 1) etc. Mochten er andere verenigingen aankloppen met een geldvraag zal er dus eerst naar deze aspecten in die kernen worden gekeken. Gezien de omvang en samenloop van de verschillende ontwikkelingen op en rondom het Sportpad lijkt dit een uniek project waarbij diverse vraagstukken integraal van samenhangende oplossingen worden voorzien</i> Deelvraag 3 In het kader van het traject overdracht kunstgrasvelden maakt de gemeente met alle voetbal(hockey)verenigingen afspraken over de toekomstige vervanging van hun kunstgrasvelden. Met EMM zijn de gesprekken recentelijk gestart om eind 2026 tot een overeenkomst te komen. Het vraagstuk van de financiering van toekomstige vervanging, maakt uitdrukkelijk onderdeel uit van de nog af te sluiten overeenkomst.
25	Mooi K&B	22	Wat is leerlingenvervoer lokaal a 60.000 euro? (nieuw tov 2025) Hoeveel kinderen uit K & B maken gebruik van leerlingenvervoer? Welk bedrag is beschikbaar voor ondersteuning ouders kinderen?	Leerlingen vervoer lokaal betreft vervoer naar speciale scholen. Dit wordt tegen kilometervergoeding door de ouders uitgevoerd. Op dit moment maken 108 kinderen uit onze gemeente gebruik van leerlingenvervoer (taxi; via Willemsen de Koning) in onze gemeente. Daarnaast ontvangen circa 21 ouders een kilometervergoeding voor het naar school brengen van hun kind. Als u met “ondersteuning ouders kinderen” de vergoeding voor het zelf rijden bedoelt, dan is hiervoor is voor 2025 een bedrag van € 60.000 begroot.
26	Mooi K&B	26	Er wordt verder uitvoering gegeven aan het onderzoeken van een nieuwe verbinding tussen het Noordeinde-Zuideinde. Deze zin/tekst werd vorig jaar bij de begroting ook gemaakt. Kan het college aangeven wat ze het afgelopen jaar gedaan hebben om deze verbinding mogelijk te maken? Ik ontvang graag een overzicht/documentatie hiervan?	In november 2024 is er overleg geweest met de Provincie Zuid-Holland. Afgesproken is het onderzoek naar de toekomstbestendigheid Floraweg/Geestweg af te wachten. Nadat dit onderzoek in mei 2025 is afgerond is er opnieuw contact geweest met de provincie. De provincie staat niet afwijzend tegen over een verbindingsweg tussen het Noordeinde en de Floraweg, maar is kritisch op eventuele woningbouw als kostendrager. Recentelijk is er ook contact geweest met diverse grondeigenaren in het gebied. Afgesproken is een schetsontwerp te laten maken en hier een kostenraming aan te hangen. Met de uitkomsten hiervan kunnen we terug naar de provincie en grondeigenaren, alsmede een terugkoppeling geven aan de gemeenteraad. Naar verwachting in het eerste kwartaal 2026.
27	Mooi K&B		Welke diverse recreatieve voorzieningen zijn er afgelopen jaar gerealiseerd? Ik ontvang hiervan graag een overzicht	In het voorjaar van 2026 zal er opnieuw een presentatie gegeven worden (‘Beeld van de Uitvoering’) over de opgaven van 2025 en 2026 zoals dit jaar ook gepresenteerd. Tijdens de presentatie komt ook een overzicht van de gerealiseerde recreatieve voorzieningen aan bod.

28	Mooi K&B			Wat is de laatste stand van aardgasvrije woonwijken?	Op 17 juni is de eerste bijeenkomst gehouden voor de startwijk in Roelofarendsveen-Noord. In de tussentijd is er een enquête uitgezet, is een nieuwsbrief verspreid en is de participatie- en projectwebsite live gegaan. Op 7 oktober vond de eerste werksessie met bewoners plaats. Tijdens deze bijeenkomst is waardevolle input opgehaald over wat men in de wijk belangrijk vindt in de transitie naar aardgasvrij. Daarnaast hebben twee afzonderlijke groepen bewoners uit het projectgebied zelf contact gezocht met de gemeente om te verkennen hoe zij hun woningen aardgasvrij kunnen maken. Ook is er in Leimuiden een kleinschalig bewonersinitiatief gestart om een wijkplan op te stellen. Een derde initiatief van bewoners in een andere kern van de gemeente is in voorbereiding. In november worden de voorlopige technische en financiële inzichten gedeeld met de gemeente en bewoners voor de startwijk, tijdens nog in te plannen werksessies. Deze informatie wordt zodra bekend ook met de gemeenteraad gedeeld.
29	Mooi K&B			Wat bedoelt de wethouder bij tuinbouwgebied De baan/Sotaweg; We gaan nu de spelregels bepalen?	We gaan in gesprek met de Greenport en tuinders om de spelregels te bepalen ter uitvoering van de visie.
30	Mooi K&B	38		Pag 38 Klantcontact & informatie; een toename van 238.000 tov 2025, graag een toelichting hierop	Naast de gebruikelijke indexaties zijn dat 2 besluiten uit de kaderbrief 2026: - post 2c een correctie van de formatie bij de bodedienst, en; - post 5 digitalisering van het archief
31	Mooi K&B			Jeugdzorg; -Hoeveel kinderen uit K & B maken nu gebruik van jeugdzorg? -Hoeveel kinderen staan nu op de wachtlijst? -Hoeveel kinderen hebben wel een intakegesprek gehad maar zijn nog niet in behandeling? -Kan het college aangeven wat de oorzaak is van stijging thuisblijvende kinderen onderwijs en wat gaat het college doen om dit weer te verlagen? -Hoeveel mensen zijn er de afgelopen 3 jaar in K & B komen wonen en maken nu gebruik van jeugdzorg?	- Op dit moment is het tot en met augustus bekend. In augustus 2025 zijn er 272 unieke cliënten in zorg. Dat is 2.6% meer dan in augustus 2024. (bron dashboard SOZ) - Op dit moment is het tot en met juni 2025 bekend. In juni 2025 zijn er 6 wachtende voor een screening bij het Jeugd- en gezinsteam (JGT) en 24 wachtende voor ambulante hulp. (bron kwartaalrapportage JGT). Het aantallen wachtenden voor specialistische jeugdzorg is niet bekend. - Zie voorgaande vraag. In juni 2025 zijn er 24 wachtende voor ambulante hulp. (bron kwartaalrapportage JGT) - Uit de cijfers van het RBL blijkt dat het aantal thuiszitters de afgelopen jaren is toegenomen. Dan gaat het met name om het aantal leerplichtige thuiszitters met een schoolinschrijving. Dit komt overeen met de regionale trend. - Psychische problematiek is de belangrijkste reden voor thuiszitten, zo blijkt uit het jaarverslag van het RBL. Bij 2/3 van de jeugdigen (regionaal) gaat het om internaliserende problematiek (depressie, angst, eetstoornissen; meestal meisjes in middelbare schoolleeftijd) en bij 1/3 gaat het om externaliserende problematiek (gedrag, agressie; meestal jongens in de basisschool leeftijd). Circa 7% van de thuiszitters volgt geen onderwijs vanwege hoogbegaafdheid/hoog sensitiviteit. Regionaal zien ze in de casuïstiek veel gameverslaving, gezinsproblematiek, sociale uitsluiting, (school)angst, ervaren druk en pesten. Ook sociale media lijkt van invloed te zijn. - Deze koppeling kunnen we niet leggen.
32	Mooi K&B			Logiesheffing; -75000 euro begroot, welke activiteiten staan hiervoor op de agenda 2026?	In het raadsakkoord, bij het CUP 2.0 én bij het vaststellen van de verordening logiesbelasting heeft de raad als uitgangspunt genomen om de te verwachte opbrengsten te investeren in de recreatieve sector.
33	Mooi K&B			Kineo; -We zitten nu in fase 1, wanneer start fase 2? -Mooi Kaag en Braassem ontvangt graag de overeenkomst bouw Kineo tussen bouwer en gemeente?	Fase 2 omvat de bouw van het kindcentrum en het centrale hart. De werkzaamheden hiervoor zijn inmiddels gestart. De UAV-gc overeenkomst met Pellikaan wordt gedeeld.
34	Mooi K&B			Skave Huse; -Wat is het budget om de skave huse te realiseren? -Klopt het dat de VNG afgelopen zomer heeft aangegeven dat het project skave huse in woonwijken als mislukt beschouwd kan worden? Graag toelichten	Zie beantwoording feitelijke vragen 16 september 2024 Een dergelijk bericht vanuit de VNG is ons niet bekend.
35	Mooi K&B			Bijstandsgerechtigden; -Mooi Kaag en Braassem ontvangt graag het overzicht per 1/10/25 hoeveel inwoners K & B een bijstandsuitkering krijgen? -Hoeveel inwoners uit K & B tot 50 jaar krijgen per 1/10/25 een bijstandsuitkering? -Wat kost het de gemeente per bijstandsgerechtigde op jaarbasis uitgaande van dat ze geen aanvullingen krijgen?	Op 1-10-2025 ontvingen 316 inwoners van Kaag en Braassem een bijstandsuitkering. Hiervan zijn 175 mensen jonger dan 50 jaar. Er valt niet te zeggen hoeveel een bijstandsgerechtigde kost. Sommige inwoners ontvangen een gedeeltelijke uitkering, omdat ze deels aan het werk zijn. Ook ontvangen echtparen per persoon niet hetzelfde bedrag als een alleenstaande. Zij kunnen de kosten immers delen. De ene uitkeringsgerechtigde heeft meer begeleiding nodig dan de ander. Er is sprake van maatwerk.

36	Mooi K&B			Buurtbus; Het college geeft aan dat er een buurtbus rijdt vanaf RV naar Lisse en dat waarschijnlijk dit op dezelfde voorwaarden geregeld is als in Alphen ad Rijn en Nieuwkoop. Kan het college aangeven wat de kosten voor onze gemeente zijn en waar ik dit terug kan vinden in de begroting?	Kaag en Braassem heeft geen kosten aan de Buurtbus 723. De Buurtbus rijdt en draait op vrijwilligers en het materiaal wordt verstrekt door de provincie Zuid Holland en de vervoerder (Qbuzz). Incidenteel kunnen er lage kosten zijn, bijvoorbeeld toen de beginhalte werd verplaatst van de parkeerplaats Rembrandt van Rijnsingel naar de Schoolbaan. Dit is / wordt betaald uit reguliere budgetten (wegbeheer / verkeer / belijning).																								
37	Mooi K&B			Welk bedrag is in de begroting opgenomen voor handhaving?	Op pagina 106 is te zien dat het budget van taakveld 1.2 Openbare orde en Veiligheid (de handhavingstaak van de gemeente), totaal € 1,194 miljoen bedraagt. Het bedrag voor handhaving is in verband met kostenverdelingen alleen bij benadering te geven. Het bedrag bij benadering is € 540.000 (45% van taakveld 1.2)																								
38	Mooi K&B	43		OZB eigenaren woningen stijging van 13158 euro tov 2025 OZB-eigenaren niet-woningen stijging van 57672 tov 2025 OZB gebruikers niet woningen een stijging van 255263 euro tov 2025 Graag verduidelijking waarom laatstgenoemde tov de overige 2 veel harder stijgt?	De huidige tabel bevat een omissie. De totale OZB stijging is per abuis verkeerd toegerekend aan de drie OZB-categorieën. De juiste toerekening moet zijn: <table><tr><td></td><td>BEGR 2025</td><td>BEGR 2026</td><td>MUTATIE</td></tr><tr><td>OZB eigenaren woningen</td><td>5.551.633</td><td>5.803.910</td><td>4,54%</td></tr><tr><td>OZB eigenaren niet-woningen</td><td>944.528</td><td>987.449</td><td>4,54%</td></tr><tr><td>OZB gebruikers niet-woningen</td><td>657.875</td><td>687.770</td><td>4,54%</td></tr><tr><td></td><td>7.154.036</td><td>7.479.129</td><td>4,54%</td></tr><tr><td></td><td>mutatie-></td><td>325.093</td><td></td></tr></table> De mutatie bedraagt 4,54%. Deze bestaat uit 2 “delen”: A. 2% indexatie (conform Loonvoet Sector Overheid die als uitgangspunt is gehanteerd); B. Areaaluitbreiding in 2025;		BEGR 2025	BEGR 2026	MUTATIE	OZB eigenaren woningen	5.551.633	5.803.910	4,54%	OZB eigenaren niet-woningen	944.528	987.449	4,54%	OZB gebruikers niet-woningen	657.875	687.770	4,54%		7.154.036	7.479.129	4,54%		mutatie->	325.093	
	BEGR 2025	BEGR 2026	MUTATIE																										
OZB eigenaren woningen	5.551.633	5.803.910	4,54%																										
OZB eigenaren niet-woningen	944.528	987.449	4,54%																										
OZB gebruikers niet-woningen	657.875	687.770	4,54%																										
	7.154.036	7.479.129	4,54%																										
	mutatie->	325.093																											
39	Mooi K&B	38		Graag verduidelijking waarom de overhead beduidend lager zijn dan begroting 2025?	De overhead in 2026 is met € 12,22 miljoen, hoger dan de overhead 2025 met € 11,99 miljoen. Het belangrijkste effect behelst de indexatie.																								
40	Mooi K&B	39		Wat is de argumentatie waarom de overhead bij de WABO en burgerzaken aanzienlijk duurder uitvallen dan 2025?	De overhead toerekening aan de WABO en Burgerzaken valt in 2026 juist lager uit dan in 2025. Dit hangt samen met de door de raad vastgestelde procentuele toerekenmethode. Dat zit als volgt: De kosten van WABO en Burgerzaken maken in 2026 een kleiner deel uit van de totale begroting, en krijgen daarmee een lager % van de overhead toegerekend.																								
41	Mooi K&B			Hoeveel huishoudens hebben een verzoek gedaan voor kwijtschelding en hoeveel is daarvan gehonoreerd?	Voor 2026 is het nog niet mogelijk om kwijtschelding aan te vragen. Volgens de gegevens uit de rapportage uitvoering belastingen Q3 2025 staat de teller op dit moment op 210 automatisch verleende kwijtscheldingen en 187 handmatig aangevraagde kwijtscheldingen.																								
42	Mooi K&B			Hoeveel zzp'ers werken er in onze gemeente?	Volgens een publicatie van Hecht/GGD is 11% van de inwoners van 18 t/m 64 jaar in de gemeente Kaag en Braassem een zzp-er. https://beta-ggdhm.incijfers.nl/mosaic/leeftijdsgroepen/volwassenen-en-ouderen/participatie-22/zelfstandige-ondernemers-zonder-personeel--zzp--22																								
43	Mooi K&B			Wat is de argumentatie waarom bij structurele risico/ontwikkelingen de Noorderhemweg en nieuwe ontsluitingsweg Noordeinde-Zuideinde niet staan vermeld?	Beiden kunnen niet worden aangemerkt als structurele risico's/ontwikkelingen..																								

44	Mooi K&B			Kapitaalgoederen; het beheerareaal -Het bomenbestand heeft een toename van 208 stuks tov 2025, ik ontvang graag het overzicht waar deze bomen zijn geplant? -een afname van 91 banken tov 2025, wat is hier de oorzaak van? -Een toename van 79 speeltoestellen tov 2025, ik ontvang graag het overzicht waar de 79 speeltoestellen zijn geplaatst -Een toename van 52 bruggen tov 2025, ik ontvang graag het overzicht waar deze 52 bruggen vandaan komen	<u>Bomen</u> De toename komt met name door het opnemen in het beheerareaal van de nieuwbouwwijken in Roelofarendsveen (De Poelen en WestEnd) <u>Banken</u> Het aantal banken is met slechts 1 afgenomen. In de lijst kapitaalgoederen 2025 is de kolom met aantallen niet netjes uitgelijnd met de titel kolom, waardoor het aantal van 413 banken in 2025 niet in een oogopslag helder te vinden is. <u>Speeltoestellen</u> Het aantal speeltoestellen tot september 2025 bedraagt 501. Dat is een stijging van 79 speeltoestellen ten opzichte van ons areaal in 2024. Er wordt niet actief een lijst bijgehouden van het aantal speeltoestellen wat wijzigt. Dit verschil komt door de nieuw aangelegde speelplekken in Braassemmerland, het project Gezonde Buurten in Leimuiden en de jaarlijkse renovaties van speelplekken, zoals de renovaties van de speelplekken aan de Kruizemuntlaan in Rijsaterwoude, Praam in Oude Wetering en de Van Alcmaerlaan in Hoogmade. <u>Bruggen</u> Het betreft een afname van 52 bruggen tov 2025. Dit komt door het corrigeren van de eigendomsstatus van vaste bruggen in het beheersysteem Geovisia.
45	Mooi K&B			Vertaling financiële kredieten IBOR in de begroting; In 2025 staat de Noorderhemweg voor 4400 in de stukken, in 2026 niet, wat is hier de argumentatie van?	In het raadsvoorstel Beheerplan Civiele Kunstwerken 2025-2028 van 3 maart 2025, is toegelicht dat de budgetreservering voor de bruggen Noorderhemweg komt te vervallen. In de voorziening grootonderhoud kunstwerken zijn namelijk uitgaven voor groot onderhoud opgenomen voor deze bruggen. De volledige vervanging is in het investeringsplan voorzien in het jaar 2050.
46	Mooi K&B			Aantrekken langlopende leningen; In 2025 aantrekken langlopende leningen 148 miljoen In 2026 aantrekken langlopende leningen 159 miljoen Graag inhoudelijke reactie waar het verschil van toename van 11 miljoen in zit?	Gemeente Kaag en Braassem past het principe van totaalfinanciering toe. Dat wil zeggen dat de aangetrokken leningen niet één op één gekoppeld zijn aan de investeringsprojecten of verstrekte leningen; maar dat bij het bepalen van de financieringsbehoefte alle inkomsten en uitgaven betrokken worden, zowel reguliere activiteiten als projecten. Om een financieringstekort op te kunnen vangen is de verwachting dat in verband met herfinanciering van de in het verleden aangegane leningen voor onroerendgoedtransacties en financiering geplande investeringen/kapitaalverstrekking (met name op het gebied van nieuwbouw KINEO, IKC de Wereldweide Woubrugge, IBOR, reconstructie wegen Vriezeweg/Vriezekoep Leimuiden, Watertakenplan, bouwgrondexploitatie Grietpolder/Braassemmerland GEM gebied) langlopende leningen zullen worden aangetrokken. In de programmabegroting 2026 is deze verwachting € 148 mln. (zie tabel op blz. 66 in paragraaf 4). In de programmabegroting 2025 was deze verwachting € 159 mln. De vraagsteller heeft de getallen omgedraaid. Er is geen sprake van een toename maar van een afname. De afname hangt samen met de nog uit te voeren investeringen. Het totale bedrag van investeringen 2026-2029 is lager dan het totale bedrag aan investeringen 2025-2028, onder andere door voortgang Kineo in 2025, waardoor de financieringsbehoefte afneemt.
47	Mooi K&B			Wat is de laatste stand onderzoek Driemaster terugkeer Witte Weekblad?	De Driemaster heeft gesprekken gevoerd en een onderzoek gedaan naar de behoeftes en mogelijkheden rondom een nieuw type middel als het Witte Weekblad. Een volledig papieren krant blijkt te kostbaar. Er wordt nu door een groep gekeken naar de mogelijkheden van de Hier! In de regio-app. Deze zou dan ook maandelijks geprint kunnen worden en verspreid in de gemeente. Dit plan wordt nu dus verder uitgewerkt door een groep bestaande uit o.a. inwoners, vrijwilligers, samen met De Driemaster en partners.
48	Mooi K&B			Wat zijn de advocaatkosten tot nu geweest bij de Grietpolderweg? Wat denkt het college nog financieel kwijt te zijn aan advocaatkosten Grietpolderweg?	De advocaatkosten tot nu toe bedragen € 70.476,17. Het is op dit moment niet aan te geven wat de resterende advocaatkosten zullen zijn, omdat dit afhankelijk is van het verloop van de juridische procedure.
49	Mooi K&B			Ik ontvang graag het overzicht op welke type woning de gemeente inwoners uit K & B voorrang kan geven?	Op de toewijzing van sociale huurwoningen gelden voorrangregels vanuit de urgentieregeling en de contingentenregeling. Daarnaast is het mogelijk om lokaal maatwerk hierop toe te passen. Op sociale koopwoningen is het mogelijk om voorrang te verlenen door toepassing van de doelgroepenverordening. Middenhuurwoningen en koopwoningen van de corporaties worden per definitie met voorrang aangeboden aan de huurders van de corporaties. Voorts kunnen met ontwikkelende partijen privaatrechtelijke afspraken worden gemaakt, dat zij de door hen te realiseren koopwoningen bij voorrang verlopen aan eigen inwoners.
50	Mooi K&B		Braassemmerland	-Klopt het dat de provincie met een regionale woonagenda werkt? Zo ja, zijn de extra woningen Braassemmerland al geregeld bij de provincie en kan het gevaar bestaan dat hiermee de overige kernen minder woningen kunnen bouwen?	Ja, de provincie Zuid-Holland gebruikt regionale woonagenda's om samen met gemeenten af te spreken waar en hoeveel woningen er gebouwd mogen worden. Voor onze regio, Holland Rijnland, ligt dat vast in de Regionale Realisatieagenda Wonen. Daarin is Braassemmerland aangewezen als een project van bovenregionaal belang, wat betekent dat de provincie deze woningen al heeft meegerekend in de regionale plannen. Daarmee heeft de ontwikkeling een aparte status omdat dus niet alleen voor de lokale en regionale behoefte wordt gebouwd. Dat betekent dus ook niet dat andere dorpen niet meer kunnen bouwen, maar wel dat alle woningbouw samen binnen één regionale verdeling moet passen.

					Als Braassemerland veel woningen toevoegt, kan dat in theorie invloed hebben op hoeveel ruimte er nog overblijft voor andere kernen. De provincie kijkt daarbij vooral of de totale verdeling in de regio evenwichtig blijft — qua aantallen, typen en spreiding van woningen. Gemeenten hebben nog steeds enige vrijheid, maar binnen die gezamenlijke afspraken. Het is dus geen harde beperking, maar er moet goed worden afgestemd om te voorkomen dat plannen elkaar verdringen. De voorgenomen verdichting van Braassemerland is overigens bekend bij de provincie en sluit aan bij de provinciale wens om binnen bestaande woningbouwlocaties te kijken naar de mogelijkheden om extra woningen in het sociale en betaalbare segment toe te voegen. De provincie houdt vooral de regie over de balans en uitvoerbaarheid van de woningbouw in de regio.
51	Mooi K&B		Braassemerland	Ik ontvang graag de plankosten vd grondexploitatie vanaf de start Braassemerland tot op heden?	Zoals eerder toegelicht wordt de GREX niet gedeeld, dus ook niet de plankosten. U krijgt een samenvatting van GREX.
52	Mooi K&B		Braassemerland	Wat zijn de plankosten geweest van de afgelopen 3 jaar?	Zoals eerder toegelicht wordt de GREX niet gedeeld, dus ook niet de plankosten. U krijgt een samenvatting van GREX.
53	Mooi K&B		Braassemerland	De opbrengsten van de grondverkopen zijn geactualiseerd op basis van een makelaarskantoor. Welk makelaarskantoor is dit?	De opbrengsten van de grond worden niet door een makelaarskantoor bepaald. Wel worden de verkoopprijzen van de woningen door een lokale en regionale makelaar geactualiseerd en op basis daarvan is in lijn met de samenwerkingsovereenkomst de koopprijs van de grond te bepalen (uitgedrukt in % van de verkoopprijs van de woning).
54	Mooi K&B		Braassemerland	Hoeveel nieuwe woningen/eigenaren hebben al bijgedragen aan de tweede sluis?	In de Samenwerkingsovereenkomst tussen marktpartijen en de gemeente is de realisatie van de sluis opgenomen en op zich niet afhankelijk van het aantal woningen. De verdichting was noodzakelijk omdat over de hele linie de bouwkosten hoger stegen dan de jaarlijkse indexatie met inflatie. Met deze verdichting is dan ook besloten het budget van de sluis te verhogen. In het exploitatieplan Braassemerland 2019 is de sluis als bovenwijkse voorziening genoemd. De kosten worden niet enkel ten behoeve van het exploitatiegebied waar de SOK over gaat gemaakt, maar hebben betrekking op de gehele ontwikkeling van Braassemerland.
55	Mooi K&B		Braassemerland	Er worden nu voorbereidingen gedaan door de VOF, welke voorbereidingen doet het college en welke voorbereidingen doet de VOF?	De VOF is de uitvoerende organisatie die alle voorbereidingen treft voor het bouw- en woonrijp maken, waaronder ook de RO-procedures. De gemeente faciliteert, toetst en zorgt voor bestuurlijke goedkeuring.
56	Mooi K&B		Braassemerland	In april gaf het college aan dat er nog gronden moesten worden aangekocht, in september hoefde er niks meer aangekocht worden voor de tweede ontsluiting. Wat is nu waar? Heeft het college al een ontwerp hoe de tweede ontsluiting nu zou moeten worden (reactie Has Koning)	Dit is een onjuiste constatering. Er is telkens aangegeven dat er gronden moeten worden verworven binnen het exploitatiegebied Braassemerland. Er is toegelicht dat uit een eerste schetsontwerp blijkt dat voor de tweede ontsluiting op het deel van Galgekade/Plantage er voldoende ruimte lijkt te zijn op grond in eigendom van de gemeente dat hiervoor geen verwervingen hoeven te worden gedaan. Een en ander wordt nog uitgewerkt in een technische uitwerking.
57	Mooi K&B		Braassemerland	Zijn alle parkeerplaatsen die nodig zijn bij de extra woningen al ingetekend?	Nee. Zoals eerder gecommuniceerd moet de technische uitwerking nog plaatsvinden. U kunt er als raad van uit gaan dat er aan de parkeernota wordt voldaan.
58	Mooi K&B		Braassemerland	Kan het college aangeven waarom de Noorderhemweg op palen staat?	Uw vraag is onduidelijk. De Noorderhemweg is deels een brug die op betonpijlers staat. Anders was er ten tijde van de aanleg geen mogelijkheid tot aanleg.
59	Mooi K&B		Braassemerland	Wat is de argumentatie waarom Sweco een second opinion heeft gedaan op fase 4a/4b en niet op de overige fasen waar nog gebouwd moet worden om te bekijken of deze woningbouw hier wel mogelijk is?	Voor een uitvraag van een second opinion is het nodig dat er eerst een “first opinion” is uitgevraagd. Dat is voor de latere fasen nog niet het geval.
60	Mooi K&B		Braassemerland	Ik ontvang graag de rapporten van GEORIS Q die de eerste bodemgesteldheid onderzoek uitgevoerd heeft?	GEORISQ heeft een advies geschreven over de methode van voorbelasten op basis van grondonderzoeken en heeft vervolgens tijdens de ‘rust’ periode metingen verricht of de zogenaamde zetting zich gedroeg volgens hun prognose en de zetting voldoende stabiel was om de over hoogte te kunnen gaan verwijderen. De rapportages worden ter toetsing verstrekt aan het ambtelijk team die op basis van eigen ervaring en gestelde eisen toetst of de zetting van de grond binnen de gestelde waarden blijft. Het college is van mening dat het breed verstrekken van deze monitoringsdocumenten niets toevoegt aan de controlerende taak van de raad, omdat het zeer technische stukken zijn. Desgewenst stellen wij u in de gelegenheid de stukken in te zien en een afspraak te maken met het ambtelijk team die hier verantwoordelijk voor is.
61	Mooi K&B		Braassemerland	We willen graag bouwen voor onze eigen inwoners, kan het college aangeven hoeveel bewoners van buiten K & B zijn komen te wonen in fase 1,2 en 3?	Deze vraag is al eerder beantwoord. Zie beantwoording vooraf gestelde vragen raadsvergadering 29 september.
62	Mooi K&B		Braassemerland	Kan het college aangeven wat de winst is geweest per woning in fase 1,2 en 3?	Nee dit is niet te beantwoorden. De gemeente heeft geen inzage in de business case van de projectontwikkelaars. Wel zijn er in de samenwerkingsovereenkomst met de marktpartijen afspraken gemaakt over de bijdrage aan de GREX (in % van de verkoopsom van de woning) per woningtype als koopsom van de grond door ontwikkelaars en corporatie.

63	VVD	6	Thema: Regionale samenwerking	"Samenwerking is geen doel op zich, maar moet meerwaarde opleveren voor de uitvoering van taken." Graag ontvangen we een uitsplitsing van de kosten voor GR Holland Rijnland + RIA + inschatting eigen ambtelijke inzet. Welke meerwaarde in de uitvoering van taken kunt u benoemen en eventueel becijferen?	De geraamde bijdrage aan GR Holland Rijnland bedraagt voor 2026 € 404.028. Bijdrage RIA bedraagt voor 2026 € 115.310. Iedere gemeente is onderdeel van een regio op basis van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR) en is onderdeel van het werk van onze organisatie. Door de sterk toegenomen decentralisatie in zowel sociaal als fysiek domein liggen er voor gemeenten grote opgaven waar regionale samenwerking en afstemming noodzakelijk is. Vaak eisen de wettelijke regelingen ook dat gemeenten samenwerking zoeken. Meerwaarde zit er dan ook in dat wij onze verantwoordelijkheden op het gebied van wonen, woonruimteverdeling, huisvesting bijzondere doelgroepen, mobiliteit, openbaar vervoer, klimaat en energie, natuur en landschap en ruimte. De doelen uit ons raadsakkoord worden dan ook via deze regionale samenwerking ingevuld. De betrokken medewerkers hebben derhalve zowel lokale als regionale taken bij de invulling van hun werk en dat geeft ook ruimte en meerwaarde voor uitwisseling en soms zaken voor elkaar waarnemen. Om deze meerwaarde echt met cijfers en met benchmark-gegevens te kunnen onderbouwen, is aanvullend onderzoek nodig. Ten aanzien van de RIA zijn er vanuit de Rijnstreek meerdere projecten en opgaven aangemeld, waaronder de noordelijke ontsluiting Rijn en Veenstreek. De inzet op de Leimuiderbrug is een opdracht van de raad die ook richting onze inwoners. Dat is een traject van de lange adem waarin wij onderbouw en via lobby met andere overheden die inzet vormgeven. Naast de andere opgaven zien wij deze RIA als een belangrijke kans om opgaven die de schaal van onze gemeente overstijgen, toch te realiseren. We dragen ambtelijk bij rondom de volgende 7 commissies en opgaven van Holland Rijnland: - Cie Maatschappij - Cie Mobiliteit - Cie Economie - Cie Duurzaamheid, Energie en Groen - Cie Wonen - Cie Ruimte - Cie Bestuur & Middelen Inschatting dat (afhankelijk van grote trajecten/projecten per opgave) per commissie vanuit de organisatie 0,1 – 0,2 FTE aan inzet op jaarbasis kost. Zo kan bijvoorbeeld het regionaal opnieuw opstellen van de Regionale Woonagenda Holland Rijnland ervoor zorgen dat er het ene jaar iets meer inzet nodig is, zoiets gebeurt vaak 1x per 4 jaar. Ook wordt er vanuit de verschillende RIA projecten inzet verwacht. Niet alle RIA projecten zijn voor ons even relevant. Vanwege deze betrokkenheid bij sommige RIA projecten, geven wij samen met het bijdragen rondom de reguliere 7 commissies de inschatting dat wij 1,2 – 1,4 FTE op jaarbasis aan ondersteuning leveren. Daarbij kent de organisatie nog een Regiocoördinator, die zich voor ongeveer 0,3 fte op jaarbasis inzet voor de Holland Rijnland samenwerking. Dat maakt: 1,5 – 1,7 FTE op jaarbasis. De projectleider voor het RIA project Noordelijke Ontsluiting Rijn- en Veenstreek wordt door ons ingehuurd, omdat wij dit project trekken. Deze inzet is exclusief de inzet op de SOZ Holland Rijnland (jeugdhulp).
----	-----	---	-------------------------------	--	---

64	VVD	6	Thema: Regionale samenwerking	Hoe ziet de trekkende rol van Kaag en Braassem eruit t.a.v. het project 'Leimuiderbrug' en wat bedoeld u met "om dit project verder te brengen"? Wat is ons doel in dit project?	Bestuurlijk en ambtelijk ligt de trekkersrol bij Kaag en Braassem. Kaag en Braassem heeft vanuit de eerste tranche van de RIA-gelden externe projectleiding ingehuurd met ruime expertise op het gebied van infrastructurele projecten. Samen met de Rijn- en Veenstreek-gemeenten, met Holland Rijnland en met de provincie Zuid-Holland en provincie Noord-Holland proberen we dit project van de onderzoeksfase, naar realisatie te krijgen. De verkeersveiligheid, leefbaarheid en bereikbaarheid staan in de noordelijke Rijn- en Veenstreek onder druk. We doen een studie naar een mobiliteitsaanpak waarbij het doorfietsrouten netwerk, de rondweg Ter Aar en de Leimuiderbrug prioriteit hebben. Met dit project verbeteren we de bereikbaarheid, de veiligheid en leefbaarheid in de Rijn- en Veenstreek Noord. Ook verbeteren we het netwerk tussen de dorpen. De aanpak van een groot verkeersknelpunt is de belangrijkste maatregel: de Leimuiderbrug over de Ringvaart. Vooral op de N207, N11, N209 en N231 leidt deze brug tot vertragingen. Er ontstaan files en de brug belemmert de doorstroming van het openbaar vervoer. Met een structurele aanpak van de oeververbinding bij Leimuiden zorgen we voor een betere doorstroming én toekomstbestendige infrastructuur.
65	VVD	11	Thema: Veiligheid en handhaving	U benoemd "de actuele ontwikkelingen rondom femicide en de veiligheid van vrouwen" als actueel thema dat om beleidsmatige en/of operationele antwoorden vraagt. Wat is het College van plan op dit onderwerp in 2026?	In 2026 zetten we onze inspanningen voort om het bewustzijn rondom femicide en de veiligheid van vrouwen te vergroten. We zullen actief deelnemen aan diverse landelijke campagnes die de ernst van femicide en het bredere probleem van geweld tegen vrouwen onder de aandacht brengen. Deze campagnes dragen bij aan het vergroten van de zichtbaarheid van het probleem en moedigen maatschappelijke betrokkenheid en actie aan. Daarnaast zullen we in 2026, samen met alle gemeenten binnen de eenheid Den Haag, de politie, het Openbaar Ministerie en de Zorg- en Veiligheidshuizen, de eerste versie van het Regionaal Beleidsplan 2027-2030 ontwikkelen. Femicide is naar voren gekomen als een prioriteit tijdens ambtelijke sessies en krijgt in dit plan extra aandacht. De aanpak van femicide en het versterken van de veiligheid van vrouwen worden dan ook als integraal onderdeel opgenomen in het opstellen van het Integraal Veiligheidsplan voor de beleidsperiode 2027-2030. Verder gaat er ook nadrukkelijker gekeken worden naar sociale veiligheid bij het opstellen van nieuwe inrichtingsplannen. Dit draagt bij aan een veilige(re) fysieke omgeving voor vrouwen en kwetsbare groepen.
66	VVD	11	Thema: Veiligheid en handhaving	U benoemd een aantal "projectmatig handavingsvraagstukken", echter missen wij de handhaving van bedrijvenbestemmingen waar bedrijven en EOP om vragen. Is dit een onbenoemd project of valt dit onder de doorlopende werkzaamheden?	Het handhaven op gebruiksbestemmingen bij bedrijven geeft nagenoeg altijd een zeker maatwerk waarbij de omstandigheden meewegen in de overwegingen. Woningnood en huisvesting van arbeidsmigranten zijn thema's die hierin ook een rol spelen. Handhaving acteert op dit moment op basis van signalen, handavingsverzoeken en we nemen deze mee in de doorlopende werkzaamheden.
67	VVD	12	Thema: Organisatie	Wat zijn de kosten in 2023-2024-2025* t.o.v. de opbrengsten** van de milieustraat? * 2025 = actuals + forecast ** Uitgesplit in minimaal tariefopbrengst en grondstoffen	De milieustraat is geen separate kostendrager maar maakt onderdeel uit van de kosten en opbrengsten van taakveld Afval

					<table><tr><td colspan="4">Taakveld Afval</td></tr><tr><td></td><td>jaarrek 2023</td><td>jaarrek 2024</td><td>begroot 2025</td></tr><tr><td>lasten</td><td>3.627.523</td><td>3.721.980</td><td>3.882.198</td></tr><tr><td>baten</td><td>4.618.242</td><td>5.144.846</td><td>5.206.685</td></tr><tr><td colspan="4"></td></tr><tr><td colspan="4">specificatie lasten</td></tr><tr><td>Cyclus (inzameling)</td><td>2.732.601</td><td>2.711.107</td><td>2.816.244</td></tr><tr><td>gemeente (w.o milieustraat)</td><td>894.921</td><td>1.010.873</td><td>1.065.954</td></tr><tr><td></td><td>3.627.523</td><td>3.721.980</td><td>3.882.198</td></tr><tr><td colspan="4"></td></tr><tr><td colspan="4">specificatie baten</td></tr><tr><td>opbrengst grondstoffen</td><td>185.559</td><td>193.669</td><td>180.641</td></tr><tr><td>Nedvang (verpakkingrecycling)</td><td>226.224</td><td>310.241</td><td>260.000</td></tr><tr><td>heffing bij milieustraat</td><td>140.472</td><td>157.378</td><td>150.000</td></tr><tr><td>afvalstoffenheffing</td><td>4.065.987</td><td>4.483.558</td><td>4.616.044</td></tr><tr><td></td><td>4.618.242</td><td>5.144.846</td><td>5.206.685</td></tr></table>	Taakveld Afval					jaarrek 2023	jaarrek 2024	begroot 2025	lasten	3.627.523	3.721.980	3.882.198	baten	4.618.242	5.144.846	5.206.685					specificatie lasten				Cyclus (inzameling)	2.732.601	2.711.107	2.816.244	gemeente (w.o milieustraat)	894.921	1.010.873	1.065.954		3.627.523	3.721.980	3.882.198					specificatie baten				opbrengst grondstoffen	185.559	193.669	180.641	Nedvang (verpakkingrecycling)	226.224	310.241	260.000	heffing bij milieustraat	140.472	157.378	150.000	afvalstoffenheffing	4.065.987	4.483.558	4.616.044		4.618.242	5.144.846	5.206.685
Taakveld Afval																																																																					
	jaarrek 2023	jaarrek 2024	begroot 2025																																																																		
lasten	3.627.523	3.721.980	3.882.198																																																																		
baten	4.618.242	5.144.846	5.206.685																																																																		
specificatie lasten																																																																					
Cyclus (inzameling)	2.732.601	2.711.107	2.816.244																																																																		
gemeente (w.o milieustraat)	894.921	1.010.873	1.065.954																																																																		
	3.627.523	3.721.980	3.882.198																																																																		
specificatie baten																																																																					
opbrengst grondstoffen	185.559	193.669	180.641																																																																		
Nedvang (verpakkingrecycling)	226.224	310.241	260.000																																																																		
heffing bij milieustraat	140.472	157.378	150.000																																																																		
afvalstoffenheffing	4.065.987	4.483.558	4.616.044																																																																		
	4.618.242	5.144.846	5.206.685																																																																		
68	VVD	34	Thema: Economie en bedrijventerreinen	“De ontsluiting van bedrijventerreinen, tuinbouwgebieden, winkellocaties en toeristische locaties vereist voortdurende aandacht.” Hoeveel middelen zijn er voor dit specifieke doel gereserveerd in taakveld 2.1 verkeer en vervoer, 3.2 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur en 8.2 - Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)?	Er is hier geen sprake van een gereserveerd budget. Het signaleren, oplossen en monitoren van knelpunten valt binnen de zogenaamde “going concern” werkzaamheden van het betreffende cluster.																																																																
69	VVD	38	Overzicht kosten van overhead	Cluster belastingen. Wij betalen Alphen aan den Rijn voor het innen van onze Belastingen. Valt dit niet onder de overhead? Wat zijn hiervan de kosten en waar is dit in de begroting opgenomen?	We hebben financiële afspraken gemaakt waarbij we aan Alphen aan den Rijn voor de totale dienstverlening een all-in som betalen, dus niet alleen specifiek voor het innen. Het overeengekomen bedrag wordt jaarlijks per 1 januari geïndexeerd (GIBIT). Dit kalenderjaar was de vergoeding bij aanvang van de Overeenkomst € 590.911,- In de begroting is dit bedrag opgenomen onder taakveld 0.4 Overhead.																																																																
70	VVD	38	Overzicht kosten van overhead	Cluster ICT. Kunt u deze kosten voor ons specificeren en de kosten verdelen in discretionaire en niet-discretionaire kosten?	Van het totale budget van 3.620 is het volgende; 3513 - Bijdrage BVO 3.513 - volledig niet discretionair 51 - Onderhoud hardware/software - volledig niet discretionair 56 – overige algemene kosten – hieruit worden kosten betaald zoals bijvoorbeeld onderzoeken naar uitbreiding Wifi netwerk, e-mailarchivering, audit ENSIA, migratie van bestanden. Vaak eenmalige kosten om te voldoen aan (toekomstige) wet- en regelgeving om in de ICT-uitvoering te borgen.																																																																
71	VVD	39	Lasten en baten per thema	Graag ontvangen wij een specificatie van de kosten en baten in het thema Duurzaamheid.	Zie specificatie hieronder. <table><tr><td></td><td></td><td colspan="2">Bedragen *€ 1.000</td></tr><tr><td>Onderdeel</td><td>Lasten</td><td>Baten</td><td>Saldo</td></tr><tr><td>Afval</td><td>20</td><td>-</td><td>20</td></tr><tr><td>Afvalstoffenheffing</td><td>-</td><td>-4.808</td><td>-4.808</td></tr><tr><td>Bodem/chemie/geluid</td><td>2</td><td>-</td><td>2</td></tr><tr><td>Duurzaamheidsagenda</td><td>674</td><td>-517</td><td>157</td></tr><tr><td>Inzameling afval</td><td>3.969</td><td>-440</td><td>3.529</td></tr><tr><td>Milieubeheer</td><td>1.492</td><td>-</td><td>1.492</td></tr><tr><td>Saldo</td><td>6.157</td><td>-5.765</td><td>392</td></tr></table>			Bedragen *€ 1.000		Onderdeel	Lasten	Baten	Saldo	Afval	20	-	20	Afvalstoffenheffing	-	-4.808	-4.808	Bodem/chemie/geluid	2	-	2	Duurzaamheidsagenda	674	-517	157	Inzameling afval	3.969	-440	3.529	Milieubeheer	1.492	-	1.492	Saldo	6.157	-5.765	392																												
		Bedragen *€ 1.000																																																																			
Onderdeel	Lasten	Baten	Saldo																																																																		
Afval	20	-	20																																																																		
Afvalstoffenheffing	-	-4.808	-4.808																																																																		
Bodem/chemie/geluid	2	-	2																																																																		
Duurzaamheidsagenda	674	-517	157																																																																		
Inzameling afval	3.969	-440	3.529																																																																		
Milieubeheer	1.492	-	1.492																																																																		
Saldo	6.157	-5.765	392																																																																		
72	VVD	40	Regeling beleidsindicatoren	Waarom staat er “nnb” bij vrijwel alle beleidsindicatoren. Ontvangen wij deze nog? Die van 2025 waren ook niet zichtbaar.	Dat zijn indicatoren die nog niet zijn gepubliceerd door de verantwoordelijke organisaties. In de kolom bron staat vermeld welke organisatie vanuit het Rijk is aangewezen om conform de ministeriele regeling hierover te publiceren.																																																																
73	VVD	42	1. Lokale heffingen - Bouwleges 2026	Wat wordt bedoeld met “legesstructuur aan te passen”?	Met legesstructuur wordt hier o.a. bedoeld de aard en de omvang van de grondslag voor heffing. Dat is iets anders dan aanpassing van de hoogte van het tarief. Het gaat dan bijvoorbeeld om de verdeling de verschillende klassen (kleine en grote bouwwerken). Aard van de grondslag: je kunt over een activiteit wel of niet over heffen																																																																

					Omvang van de grondslag: je kunt bijvoorbeeld heffen over bouwkosten vanaf 10K t/m 5000K of juist van 5K t/m 10.000K						
74	VVD	44	1. Lokale heffingen - Kostendekkend	Vraag 1 Hoe verhouden de bedragen van Afvalinzameling en -verwerking (taakveld 7.3) en Beheer rioleringsstelsel en waterzuivering (taakveld 7.2) zich t.o.v. de lasten en baten onder 'Overzicht geraamde lasten en baten per taakveld' (pagina 107)? Vraag 2 En wat is de verklaring van het verschil in de toerekening van rente?	Vraag 1: Zie separate bijlage vraag 74 riool en afval Vraag 2: De post toerekening rente betreft de rentelast van de investeringen. Er zijn veel meer investeringen bij riool dan bij afval, waardoor de rentelast bij riool ook veel hoger is.						
75	VVD	104	Meerjarig overzicht van de vermogenspositie / Nota reserves en voorzieningen 2026	De Reserve Duurzaamheid € 517.930 wordt gepresenteerd als egalisatiereserve voor het thema Duurzaamheid met de raad als beschikkingsbevoegde. Kunnen wij aannemen dat de voeding van overbesteding een raadsbesluit vereist voordat dit zich voordoet?	Ja, de raad besluit over zowel de voeding als de besteding. De afgelopen twee jaar heeft dit plaatsgevonden bij de behandeling van de jaarrekening.						
76	VVD	106	Taakveld 5.6 Media	Kunnen wij een uitsplitsing krijgen van de kosten in dit taakveld en welke baten uit de algemene uitkering hierbij horen (per uitsplitsing kosten/baten/saldo)?	<table><tr><td>Bibliotheek</td><td>704.302</td></tr><tr><td>Lokale omroep</td><td>21.000</td></tr><tr><td></td><td>725.302</td></tr></table> Behoudens een tijdelijke impuls van enkele jaren 100K voor bibliotheken – 2026 is het laatste jaar – is er geen aanwijsbaar geld voor bibliotheken in de algemene uitkering. In de 704K aan lasten voor bibliotheken is 100K extra opgenomen i.v.m. tijdelijke decentralisatie uitkering van 100K (extra baten en lasten zijn dus gelijk). Voor de lokale omroep wordt eveneens niet aanwijsbaar geld in de algemene uitkering ontvangen; Ter indicatie kan het VNG normbedrag voor de bekostiging van de lokale omroep gebruikt worden, dit wordt jaarlijks bekend gemaakt (2026 € 1,68 per huishouden, totaal normbedrag voor Kaag en Braassem ca. € 21.500).	Bibliotheek	704.302	Lokale omroep	21.000		725.302
Bibliotheek	704.302										
Lokale omroep	21.000										
	725.302										
77	D66		Onderwijs P. 18, derde bullet onder uitvoering	Dit stuk tekst lijkt wat abrupt te beginnen. Gaat dit hele stukje over IKC de Wereldwijde?	Ja, de hele tekst van de derde bullit gaat over IKC de Wereldwijde.						
78	D66		Onderwijs P. 18, laatste bullet	In hoeverre leidt passend onderwijs en thuiszitten nog tot huisvestingsvraagstukken in onze gemeente (onderwijshuisvesting)? Indien dit het geval is, komen deze kosten dan binnen het IHP naar ons toe of zitten die in deze begroting?	Passend onderwijs en thuiszitten leidt niet tot een huisvestingsvraag bij de gemeente. Het leidt wel vaak tot een zorgvraag bij de jeugdhulp.						
79	D66		Sportpad P. 20, laatste alinea	Over welk clubgebouw gaat het hier?	Over clubgebouw EMM						
80	D66	P. 34	Bedrijventerreinen	In hoeverre kan de gemeente invloed hebben op de invulling van bedrijventerreinen. Op dit moment staat er nog heel veel leeg op de lasso, naar ons idee, omdat er door de ontwikkelaars units zijn gebouwd waar geen vraag naar is (bijv. heel veel relatief kleine opslagboxen, wat toch eigenlijk een voorziening is voor een particulier en niet zo zeer voor bedrijvigheid). Is het mogelijk om in	Het is mogelijk om in het omgevingsplan bepaalde regelingen op te nemen om invloed uit te oefenen en bijvoorbeeld bedrijfsunits uit te sluiten. Voorbeelden zouden kunnen zijn door een minimaal bedrijfsoppervlak per bedrijf op te nemen of binnen een bepaald vlak een maximum aantal bedrijven mogelijk te maken.						

				de toekomst bijv. bij de omgevingsvisie, te sturen op de invulling van dergelijke ontwikkelingen?	
81	CDA			Op welke wijze wordt opgehaald waar inwoners behoefte aan hebben inzake de nieuwsbrief?	Minimaal één keer per jaar sturen we een enquête naar alle abonnees van de nieuwsbrief. In deze enquête vragen we naar hun mening over de inhoud, vorm en frequentie van de nieuwsbrief, en welke onderwerpen zij graag (meer) zouden willen terugzien. De resultaten gebruiken we om de nieuwsbrief verder te verbeteren en beter af te stemmen op de wensen en behoeften van onze inwoners. Ook stuurt de communicatie-afdeling dit jaar nog een enquête uit over het mediagebruik van inwoners. De resultaten hiervan zullen ook worden meegenomen in de verdere doorontwikkeling van de nieuwsbrief.
82	CDA			Kan de nieuwsbrief ook uitgedraaid worden en in elke kern op een ophaalpunt worden aangeboden aan de inwoners?	De nieuwsbrief is in geprinte vorm beschikbaar bij de balie van het gemeentehuis. Op dit moment ligt de nieuwsbrief niet op vaste ophaalpunten in de verschillende kernen. Wel is de digitale nieuwsbrief via de printfunctie in het mailprogramma uit te printen, waardoor inwoners de nieuwsbrief zelf kunnen uitprinten — bijvoorbeeld voor eigen gebruik of om te delen met mensen in hun omgeving die minder digitaal vaardig zijn.
83	CDA			Op welk taalniveau wordt de nieuwsbrief opgesteld?	De nieuwsbrief wordt zoveel mogelijk geschreven op taalniveau B1. Dit sluit aan bij het taalbeleid van de gemeente, waarbij alle publieksgerichte communicatie begrijpelijk en toegankelijk moet zijn voor een zo breed mogelijk publiek.
84	CDA			Hoeveel inwoners/mailadressen ontvangen op dit moment de nieuwsbrief?	Op dit moment wordt de nieuwsbrief verstuurd aan 2154 geabonneerden.
85	CDA			Verhalen vertellen en trots delen; We lezen mooie voorbeelden; Op welke wijze gaat dit 'verhalend' gecommuniceerd worden?	Het verhalend communiceren gebeurt door zichtbaar te maken wat we doen, hoe we dat doen en waarom we dat doen. We vertellen de verhalen achter ons werk. Bijvoorbeeld over circulair bouwen of duurzaam maaibeeld. Zo nemen we inwoners, partners en collega's mee te nemen in wie we als gemeente zijn en wat we doen. Dit op een laagdrempelige manier die direct herkenbaar is voor de inwoner. We zetten onze gemeentelijke nieuwsbrief, social media kanalen, Hier! In de Regio of bijvoorbeeld de duurzaamheidskrant in. Hierbij wordt per verhaal besloten wat de best passende manier is. Een kijkje in een dag van de buitendienst kan bijvoorbeeld het beste verteld worden in de vorm van video en vervolgens breed gedeeld worden via onze social media kanalen en eventueel de nieuwsbrief. Een informatief artikel over wateroverlast is meer geschikt voor de duurzaamheidskrant of een editie van Hier! In de Regio in het najaar.
86	CDA			We lezen veel digitale mogelijkheden voor participatie; echter niet iedereen is digitaal en/of heeft geen interesse in gemeentelijke aangelegenheden; Op welke wijze gaan we deze inwoners meenemen? (buiten de projectmarkten om)	Afhankelijk van het onderwerp en de doelgroep die meegenomen moet worden, zullen we inwoners via digitale en/of fysieke uitnodigingen proberen te betrekken bij het maken van plannen en het nemen van beslissingen. We organiseren fysieke bijeenkomsten, sturen soms mensen langs de deuren als we denken dat dat nodig is voor het project. Daarmee geven we voldoende opties om mensen te betrekken.
87	CDA			Op welke wijze wordt gecontroleerd of uitvoerende partijen inwoners goed informeren als een project van start gaat?	Op de projecten waarvoor wij de initiatiefnemer zijn, hebben wij vaak zelf een projectleider of collega die daarvoor de verantwoordelijkheid heeft. Voor projecten waarbij de initiatiefnemer extern is, is dat iets complexer. Daarvoor ligt de verantwoordelijkheid in principe bij de uitvoerder. Soms is bij externe projecten ook een projectleider van de gemeente aangesloten die hierbij ondersteunt. Wij hebben wel voor alle initiatiefnemers informatie over participatie (participatie voor initiatiefnemers) beschikbaar om hen te helpen, en zijn ook altijd bereid hierover mee te denken/ te adviseren. In de meeste gevallen neemt de initiatiefnemer in haar plan op hoe er is geparticipeerd. Om de drempel zo laag mogelijk te maken en uniformiteit te creëren hebben we een standaard, invulbaar participatieverslag gemaakt. Er wordt achteraf niet gecontroleerd of de participatie daadwerkelijk heeft plaatsgevonden. Participeren is de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer.
88	CDA			Klopt het dat inwoners zelf bijvoorbeeld via het publiceren van een vergunningsaanvraag/verlening van een vergunning zichzelf op de hoogte moeten houden van (aankomende) werkzaamheden in hun omgeving dan wel via de bouwapp, oftewel dit is alleen digitaal beschikbaar? (Toelichting; Dit was onlangs het antwoord vanuit de gemeente op een vraag van een inwoner die 'overvallen' werd met een isolatieproject van Wywonen in haar wijk; waarbij alle parkeerplaatsen ineens geblokkeerd werden voor ruim 6 weken. De buurt had geen enkel signaal; brief, mail of iets anders, gekregen ter aankondiging; ze	Werkzaamheden waar wij een vergunning voor verlenen worden inderdaad ('alleen') gepubliceerd via Overheid.nl. Ook tijdelijke verkeersmaatregelen worden daar door ons gepubliceerd. Inwoners kunnen zich aanmelden voor de e-mailservice van Overheid.nl, ook wel bekend als 'berichten over uw buurt', om op die manier op de hoogte te blijven van genomen besluiten in hun omgeving. De directe communicatie hierover ligt bij de initiatiefnemer. Die verantwoordelijkheid kunnen wij niet voor alle werkzaamheden - van plaatsen dakkapel en muren isoleren tot aan het tijdelijk plaatsen van een bouwcontainer - naar ons toe trekken. Als het een plan is waar we zelf initiatiefnemer van zijn, dan zijn wij uiteraard wel degene die omwonenden moet informeren over de werkzaamheden.

				kreeg vanuit de gemeente dit antwoord; U kunt dit zien via ‘mijn overheid.nl’ waar de vergunningen worden gepubliceerd)	
89	CDA			Komt de invulling van de participatieverordening voor de gemeenteraadsverkiezingen van 18 maart 2026 naar de raad?	Dit staat nu op de jaaragenda voor Q2 2026 en zal na de verkiezingen aan de gemeenteraad worden voorgelegd.
90	CDA			Welke argumenten heeft het college om met een planningsysteem voor het wegbrengen van afval op de milieustraat te gaan werken (of is dit puur en alleen het voorkomen van wachttijden)?	Vanaf 1 januari 2026 introduceren we een aanmeldsysteem voor bezoeken aan de milieustraat. Dit stelt ons in staat om bezoekers beter te begeleiden bij het scheiden van hun afval over de verschillende beschikbare afvalstromen. Door vooraf aan te melden, ontvangen bezoekers automatisch een e-mail met praktische informatie, zodat ze goed voorbereid zijn. Tegelijkertijd kunnen we de bezetting op de milieustraat beter afstemmen op het verwachte bezoek, wat leidt tot meer rust door bijv. transport en bezoekers uit elkaar te halen, betere ondersteuning en minder kans op bedrijfsafval dat onterecht wordt aangeboden. Gemeenten die al met dit systeem werken, laten zien dat het werkt: piekdrukke wordt gespreid en de kwaliteit van afvalscheiding neemt toe. Ervaring uit andere gemeentes leert ook dat het aan het begin voor sommige bezoekers wennen zal zijn. Daarom zullen we hier in de eerste maanden ruimte voor bieden.
91	CDA			Wij krijgen signalen dat de medewerkers van de milieustraat verschillend omgaan met het tarief van de milieustraat. Herkent het college dit en is dit de reden dat zij voornemens is om het tarief voor het brengen van grof huishoudelijk afval af te schaffen (teveel discussie bij de poort)?	Het tarief is helder en wordt in rekening gebracht conform de verordening. Er zijn ons geen meldingen bekend dat hier verschillend mee wordt omgegaan. Dit is ook geen aanleiding voor het voorstel tot afschaffing van de tarieven. Wel is er regelmatig discussie met inwoners die niet willen betalen.
92	CDA			We lezen over de huisvesting van het gemeentehuis; We zien niet dat er reserveringen of of op andere wijze (financieel) rekening wordt gehouden met deze investering; het college wil hiervoor in het 1e kwartaal van 2026 naar de raad komen. Is er op dit moment een raming beschikbaar en kan deze worden gedeeld met de raad?	We verwijzen naar de Voortgangsnotitie, die onderdeel was van het laatste collegebesluit. Daarin staat een financiële paragraaf.
93	CDA			Wat is de stand van het dossier Skaeve Huse?	Er worden verschillende onderzoeken uitgevoerd ter voorbereiding op de procedure.
94	CDA			Op dit moment is er 1 kinderopvangorganisatie in Roelofarendsveen actief. Er hebben zich andere organisaties aangemeld; echter zij kunnen geen huisvesting vinden. Er wordt in de begroting aangegeven dat we met deze vraag (creatief) omgaan. Klopt het door ons gestelde (meerdere kinderorganisaties willen actief worden) en op welke wijze worden zij betrokken om tot oplossingen van het tekort te komen? Aan welke creatieve oplossingen wordt gedacht?	Onlangs is een kinderopvang geopend in Rijpwetering. We hebben als gemeente medewerking verleend in informatie en het versneld doorlopen van de procedure (waarin de gemeente een rol heeft met betrekking tot het aanmelden in het landelijk register, zodra de inspectie goedkeuring heeft verleend). Er hebben ook enkele andere organisaties en particulieren oriënterend contact met ons opgenomen, maar dit heeft tot nu toe (nog) niet geleid tot een initiatief.
95	CDA			Er wordt meermaals gewezen op het realiseren van de juiste nieuwe woningen (o.a. om doorstroming te realiseren); echter als we kijken naar de wijzigingen bestemmingsplannen zitten daar zelden juiste nieuwe woningen bij. De gemeente bouwt niet; op welke wijze worden ontwikkelaars gestuurd om de juiste woningen te bouwen dan wel; wat is er nodig om ontwikkelaars tot bouw van de juiste woningen te krijgen desnoods ‘af te dwingen’?	Bij ingediende initiatieven door ontwikkelaars wordt hier wel degelijk op gestuurd door de gemeente. Sinds de verankering ervan in het gemeentelijk woonbeleid is de 30-40-30 verdeling daarbij uitgangspunt. Voor oudere initiatieven geldt in de regel nog de verdeling 30-70. Bij grote initiatieven is de hiervoor genoemde 30-40-30 verdeling randvoorwaarde voor medewerking. Bij kleine initiatieven (tot 11 woningen) bestaat de mogelijkheid voor initiatiefnemers om het deel sociale en betaalbare deel af te kopen middels een storting in het vereveningsfonds. Dit fonds kan vervolgens worden ingezet om de bouw van sociale en middelbare huurwoningen te stimuleren. Bij grotere initiatieven waar de corporaties bij betrokken zijn wordt altijd in overleg gekeken naar de type woningen en de behoeften.
96	CDA			Waarom wordt er eerst een onderzoek uitgevoerd voor een doorstroomcoach in plaats van een pilot van 1 jaar op te starten, aangezien er in diverse andere gemeenten al doorstroomcoaches actief zijn en positieve resultaten zichtbaar zijn/worden?	In september is er een eerste bijeenkomst geweest met gemeente Nieuwkoop, corporaties WYwonen, Woondiensten Aarwoude en woningstichting Nieuwkoop. Tijdens deze bijeenkomst heeft de doorstroommakelaar van de Leidse regio ons meegenomen in de manier van werken en de bevindingen. Aan de hand hiervan hebben we gezamenlijk de conclusie getrokken dat een “eigen” doorstroomcoach zinvol is. In oktober is er 2e bijeenkomst geweest. Alphen aan den Rijn is hierbij ook aangesloten om te bepalen of ze ook aan willen sluiten aangezien WYwonen ook daar bezit heeft. Nu ligt de actie bij alle partijen om een checklist in te vullen en aan de hand hiervan een plan van aanpak op te stellen. We zijn daarmee aardig op weg in de onderzoeksfase en het doel is om in 2026 verder te gaan met de uitvoering.

97	CDA			Welke financiële keuze is gemaakt voor de omgevingsvisie? Cyclus van 4 jaar of van 2 jaar? Hier zit budgettaire een behoorlijk verschil in.	Tijdens de C&K-avond op 14 juli is met de raad een doorkijkje gedeeld naar de toekomst van de Omgevingsvisie. Daarbij is gesuggereerd dat een cyclus van vier jaar beter zou aansluiten bij de aard van de visie en de benodigde uitvoeringskracht. Bij de vaststelling van de Omgevingsvisie in december willen we dit als advies ook formeel meegeven. De nieuwe raad kan vervolgens een keuze maken om over te stappen op een vierjarige cyclus. Op dit moment is er nog geen definitieve keuze gemaakt voor een twee- of vierjarige cyclus. Daarmee is ook nog geen budgettaire keuze gemaakt. Die volgt op het moment dat hierover een besluit wordt genomen.
98	CDA			Hoe hoog is de financiële bijdrage aan Stichting Kaag en Braassem Promotie per jaar en zit hier een indexatie op?	De jaarlijkse bijdrage is een basissubsidie van € 92.250,- en een projectsubsidie van € 26.000,- voor de uitvoering van Nationale Open Monumentendag en Nationale Molendag. Er zit geen indexatie op.
99	CDA			Fietspont Kaag; We lezen dat we als gemeente een faciliterende en ondersteunende rol op ons nemen. Klopt het dat het college tegen een financiële rol is?	Nee, dat klopt niet. Voor de tijdelijke pontverbinding in 2025 heeft de gemeente een incidentele financiële bijdrage toegekend van 500 euro aan de vrijwilligers van Stichting Promotie Kaag. Daarnaast zijn er op kosten van de gemeente een aantal maatregelen uitgevoerd om de verkeersveiligheid op de Boekhorsterweg te verbeteren, zoals het snoeien van het groen, aanvulling van bermen, voorbereiden van beschoeiing Koningsbrug, nieuwe belijning, het plaatsen van een verkeersspiegel en een heggenschouw. Deze maatregelen zijn uitgevoerd op kosten van de gemeente om de verkeersveiligheid in het gebied te verbeteren, en daarmee de afvaart van de pont mogelijk te maken. Het conceptverzoek voor het aanleggen van een fietspad door de Kagerpolder met een afmeervoorziening aan de Keverplas ten behoeve van de voetgangers- en fietspont Kaag-Oud Ade is beoordeeld en wij vinden dit een wenselijke ontwikkeling. De initiatief nemende partij rekent er in de eerste plaats op dat 75% van de kosten voor het aanleggen van een fietspad door de Kagerpolder met een afmeervoorziening aan de Keverplas ten behoeve van de voetgangers- en fietspont Kaag-Oud Ade in aanmerking komt voor subsidie vanuit de provincie. Ook wordt de provincie gekend bij de aanvraag omgevingsvergunning voor de afmeervoorziening. Aangezien de provincie vanwege de impact op het weidevogelgebied een negatief advies heeft afgegeven, hebben we nog geen concrete gesprekken gevoerd over de resterende 25% subsidie.
100	CDA			Hoeveel mensen hebben in 2024 en 2025 gebruik gemaakt van het Lokaal Isolatie Programma?	De Isolatiesubsidie Kaag en Braassem staat sinds 1 juli 2024 open. Sinds dien zijn in totaal 95 aanvragen voor de energiesubsidie Kaag en Braassem ingediend.
101	CDA			We lezen over maatwerk als we het hebben over nieuwe vormen van landschapsbeheer; Hoe zorgen we ervoor dat alle agrariërs dezelfde kansen krijgen?	Vanuit beleidsmatig perspectief bestaan er geen gronden om de ene agrariër meer kansen te bieden dan de andere. Afhankelijk van het gebiedstype kunnen er echter vanuit ruimtelijk oogpunt verschillende afwegingen worden gemaakt. Hierdoor blijft maatwerk in de beoordeling noodzakelijk.
102	CDA			Op pag. 47 zien we de risico-tabel top 10. Graag ontvangen wij de top 20, aangezien we een aantal risico's niet benoemd zien, die wij wel graag benoemd zouden zien.	Allereerst is de definitie belangrijk. In de risicoparagraaf nemen we alleen risico's op die zich het komende jaar kunnen voordoen en de gemeente direct geld kosten. Kans maal impact is daarbij minimaal 50k. De gemeente reserveert niet voor risico's met effecten die zich op middellange en lange termijn kunnen voordoen (>1jaar). Hiervoor worden besluiten genomen in het kader van beheersing daarvan en de (financiële) gevolgen worden opgenomen in de begroting. Een top 20 is niet beschikbaar, omdat er geen 20 risico's voldoen aan bovenstaande definitie. Uiteraard zien we als gemeente allerlei risico's. Zo zijn er frauderisico's, procesrisico's, imagerisico's, strategische risico's, etc. etc. De gemeente heeft veel van dit soort risico's beschreven en vastgelegd, maar lang niet alle risico's zijn te kwantificeren in geld of hebben een te beperkt effect (<50k). Bovendien zijn sommige risico's te beheersen en komen daardoor niet in aanmerking voor de risicoparagraaf. We vernemen dan ook graag van het CDA welke risico's (die voldoen aan de definitie) zij nog meer zien zodat we kunnen beoordelen of deze risico's in toekomstige stukken wel een plaats moeten krijgen in de risicoparagraaf.
103	CDA			We zien dat de schuldenquote vanaf 2027 in de paragraaf 'meest risicovol' wordt. Het weerstandsvermogen is uitstekend. Wij vernemen graag welke mogelijkheden er zijn om de schuldenquote naar beneden te krijgen, waarbij we ook graag 'out of the box' mogelijkheden vernemen.	Je kunt inderdaad wat meer "out of the box" naar de schuldquote kijken:

				Voorbeeld: in 2029 is de netto schuldquote 150% <table><tr><td>netto schulden</td><td>149 mln</td><td>150%</td></tr><tr><td>baten</td><td>99 mln</td><td></td></tr></table> de gemeente anticipeerd wel op de groei van de schuld door alle investeringen maar houdt geen rekening met de groei van de baten (rekent conservatief) stel dat je wel rekening houdt met een groei van de baten: afgelopen 4 jr zijn de baten van de gemeente gegroeid met 56% Als we met de groei van de baten rekening zouden houden ziet de netto schuldquote er als volgt uit: <table><tr><td>netto schulden</td><td>149 mln</td><td>96%</td></tr><tr><td>baten</td><td>154 mln</td><td></td></tr></table> rekening houdende met de historische groei van de baten, is de netto schuldquote in 2029 eigenlijk 96% en kwalificeert als neutraal	netto schulden	149 mln	150%	baten	99 mln		netto schulden	149 mln	96%	baten	154 mln			
netto schulden	149 mln	150%																
baten	99 mln																	
netto schulden	149 mln	96%																
baten	154 mln																	
104	CDA	55	Op pagina 55 lezen we dat de structurele exploitatieruimte vanaf 2025 0% is en dat we als raad ervoor kiezen om het voordeel van de begroting, als nader in te vullen lastenpost op te nemen, z.g. budgettaire ruimte. Welke percentages zouden in deze tabel van toepassing zijn als we dit niet doen?	Bij deze de tabel waarin de budgettaire ruimte niet is meegenomen. <table><tr><th></th><th>2024</th><th>2025</th><th>2026</th><th>2027</th><th>2028</th><th>2029</th></tr><tr><td>Exploitatieruimte (zonder budgettaire ruimte)</td><td>8%</td><td>2%</td><td>1%</td><td>1%</td><td>0%</td><td>0%</td></tr></table>		2024	2025	2026	2027	2028	2029	Exploitatieruimte (zonder budgettaire ruimte)	8%	2%	1%	1%	0%	0%
	2024	2025	2026	2027	2028	2029												
Exploitatieruimte (zonder budgettaire ruimte)	8%	2%	1%	1%	0%	0%												
105	CDA		Enkele civiele kunstwerken die niet in het vorige onderhoudsprogramma zijn opgenomen, naderen het moment waarop onderhoud of vervanging noodzakelijk is. Deze objecten worden momenteel beoordeeld op hun technische staat en gebruiksfunctie, zodat de benodigde maatregelen tijdig kunnen worden opgenomen in de meerjarenbegroting. Welke kunstwerken zijn dit?	Dit betreft civiele kunstwerken die mogelijk onderdeel uitmaken van de transportroute voor bouwverkeer Braassemblerland. In het dit jaar vastgestelde beheerplan civiele kunstwerken 2025 -2028 zijn deze kunstwerken wel meegenomen. Echter wachten wij de informatie over toekomstige bouwroutes af voordat er in deze kunstwerken geïnvesteerd wordt.														
106	CDA		We passen geen index toe op de financiële tabel op de budgetten voor beheer en onderhoud van de openbare ruimte, dekunstwerken, riolering en voor gebouwen (exclusief personeel, kapitaallasten en energielasten). Wat is hiervan de reden?	Er staan hier geen contractuele indexatieverplichtingen tegenover. Periodiek worden de budgetten aangepast op basis van areaalaanpassingen en ontwikkelingen in de markt. Innovatie oplossingen leiden er soms toe dat er niet meer geld bij hoeft.														
107	CDA		De rekenrente in 2026 zal naar verwachting 2,5% zijn en is hiermee lager dan de huidige rente op de kapitaalmarkt. Wanneer wordt dit definitief bekend?	De omslagrente van 2,5% wordt gewogen bepaald door: - de huidige leningen met hun rentepercentage, en, - de verwachte nieuwe leningen met de verwachte rente voor deze nieuwe leningen. Het effect voor 2026 is eind 2026 definitief. Voorbeeld: Als de rente voor de nieuwe leningen stijgt heeft dat een opwaarts effect op de omslagrente, maar als de omvang van nieuwe leningen daalt (omdat we de investeringen nog niet realiseren), heeft het een neerwaarts effect op de omslagrente.														
108	CDA		We zien het aantal FTE groeien. We lezen dat we, in relatie tot andere gemeenten, onder het gemiddelde zitten per 1.000 inwoners. Nu hebben we uitgesproken dat wij een regie-gemeente zijn. Het verschil tussen regie- en andere gemeenten wordt steeds kleiner. Is er nog	De aanduiding regiegemeente betekent niet dat wij alles anders doen dan andere gemeenten. Dus een omslagpunt is er niet. Het is goed de notitie over de betekenis nog een keer in herinnering te brengen, wij zullen deze delen bij de beantwoording. De formatie is inderdaad lager dan gemiddeld omdat wij meer taken in regie laten uitvoeren en dat beeld is niet veranderd. Onze formatie ontwikkelt zich met toegenomen taken. Wij hanteren daarbij het principe dat als er nieuwe taken komen via wetgeving, er ook handen bij horen. Besluitvorming over formatie is aan het college binnen de kaders van de vastgestelde begroting.														

				steeds sprake van dat wij een regie-gemeente zijn? Waar ligt het omslagpunt? Wie bepaalt de groei van de FTE?							
109	CDA			Vanaf 2026 gaat de Europese NIS2-richtlijn gelden; dit is een ingrijpende wijziging en vraagt om budget. Welk budget is toegerekend aan deze wijziging en welk risico lopen we op budgetoverschrijding?	Zoals toegelicht in de raadsinformatiebrief van 2 september 2025 bereidt de gemeente zich actief voor op de komst van de NIS2-richtlijn en de implementatie daarvan in de Nederlandse Cyberbeveiligingswet, die naar verwachting begin 2026 in werking treedt. Op dit moment ligt de nadruk op de voorbereidingsfase: het in kaart brengen van wat er in 2026 concreet van gemeenten wordt verwacht, waaronder de juridische verplichtingen, de te nemen beveiligingsmaatregelen en de bestuurlijke inrichting die hiervoor noodzakelijk is. Deze werkzaamheden worden op dit moment opgepakt binnen de bestaande middelen en begroting. De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor naleving van de NIS2-richtlijn blijft bij het gemeentebestuur. Daarom is de CISO nauw betrokken bij de voortgang en ziet zij erop toe dat wij aantoonbaar voldoen aan de eisen die aan gemeenten gesteld gaan worden. Wanneer de regelgeving definitief wordt vastgesteld en het volledige maatregelenpakket duidelijk is, brengen wij zorgvuldig in beeld of eventuele aanvullende, structurele investeringen nodig zijn. Indien dat het geval is, worden deze conform de reguliere planning- en controlcyclus, opgenomen in de kadernota. Met deze werkwijze houden wij grip op zowel uitvoering als financiën, en zorgen wij ervoor dat de gemeente tijdig en aantoonbaar voldoet aan de NIS2-verplichtingen						
110	CDA			Daarnaast zal mogelijk in de volgende jaren een grondexploitatie worden geopend voor de vrijvallende locaties ten gevolge van de ontwikkeling van het Sportpad. Echter dit zal ook afhangen van de gekozen gemeentelijke rol bij deze ontwikkelingen (ontwikkelstrategie). Wanneer is de verwachting dat dit naar de gemeenteraad gaat komen?	Van de vrijvallende locaties zal alleen locatie Gogherweide en Scholeneiland hiervoor in aanmerking komen. Wanneer dit plan naar de raad zal worden gebracht is op dit moment nog niet bekend. Gemeente is in overleg met WYwonen over de ontwikkeling van Gogherweide en Scholeneiland. De verwachting is niet dat het plan deze raadsperiode naar de gemeenteraad zal worden gebracht.						
111	CDA			Het aantal WOO-verzoeken is de afgelopen jaren toegenomen. Open en transparant handelen staat in ons raadsakkoord; wij zijn dan ook verbaasd dit te lezen. Zijn er oorzaken aan te wijzen voor de toename? Welke maatregelen is het college voornemens te nemen?	Onze gemeente loopt voor op de landelijke ontwikkelingen ten aanzien van de actieve openbaarmaking. De toename van verzoeken tot passieve openbaarmaking bij veel gemeenten, waaronder ook onze gemeente kan mede worden veroorzaakt door enerzijds de grotere bekendheid van de Wet open overheid en anderzijds het open en transparant handelen van onze gemeente. Onze gemeente maakt via de gemeentelijke website en het bestuursrechtelijke informatiesysteem veel documenten openbaar. Dit zorgt voor een groeiende behoefte van inwoners, bedrijven en onderzoekers aan meer gedetailleerde informatie dan online beschikbaar is. Onze gemeente is voorstander van participatie, ook in het geval van complexe of gevoelige projecten waar veel tegenstand wordt ervaren. Door inwoners vroegtijdig te betrekken en openheid te geven van zaken, wordt er draagvlak gecreëerd. Wij zien met betrekking tot de verzoeken tot passieve openbaarmaking terug dat inwoners documenten opvragen waar geen actieve verplichting tot openbaarmaking voor geldt. Dit is waar de wet ook voor is bedoeld. Wij hebben geenszins de verwachting dat het aantal WOO-verzoeken zal verminderen. Integendeel, vanwege de veelal complexe dossiers binnen de gemeente is er een grotere behoefte aan informatie. Toename van verzoeken tot passieve openbaarmaking heeft niet altijd zijn oorsprong in het minder transparant handelen van de gemeente.						
112	Samen			Bij de vaststelling van de CUP 2.0 heeft Samen vragen gesteld om een aantal punten beter te specificeren qua doelstelling en ambitie. Nu aan het einde van de cyclus willen we zien wat de resultaten hiervan zijn, met name bij de door ons aangestipte punten (het document is bij de toenmalige raadsvergadering toegevoegd).	In mei 2023 heeft u als raad de prioritering vastgesteld voor het uitvoeringsprogramma CUP 2.0 Bij de voortgangsmonitor van 2023 is een aparte verantwoording afgelegd voor de snelle acties en speerpunten CUP. Daarbij is voorgesteld om de financiële voortgang via de reguliere P&C producten te laten verlopen vanaf de programmabegroting 2024. In de doorontwikkeling P&C cyclus is besproken dat de inhoudelijke voortgang indien van toepassing ook via de reguliere P&C producten worden opgenomen. Daarmee is er geen aparte verantwoording meer op doelstellingen uit CUP.						
113	PRO			Wat zou er gebeuren met de cijfers al een belastingplichtige met een inkomen van 130% van het minimum inkomen in aanmerking zou komen voor kwijtschelding van de afvalstoffenheffing en/of riool en waterzorgheffing. En een aparte weergave als je dit ook zou doen voor de gemeentelijke belastingen zoals meerdere gemeentes in onze regio dit doen?	Voor Kaag en Braassem geldt nu de kwijtschelding voor huishoudens met inkomen t/m 100% van het minimumloon. De groep tussen 100% en 130% is niet bekend voor Kaag en Braassem, maar bedraagt landelijk circa 6% van de huishoudens. Een indicatieve berekening geeft dan: <table><tr><td>Aantal huishoudens Kaag en Braassem</td><td>12.857</td></tr><tr><td>Afval-riool</td><td>€650</td></tr><tr><td>6% van de huishoudens</td><td>€501.423</td></tr></table> De kwijtscheldingsgrens verhogen naar 130% kost indicatief €0,5 miljoen.	Aantal huishoudens Kaag en Braassem	12.857	Afval-riool	€650	6% van de huishoudens	€501.423
Aantal huishoudens Kaag en Braassem	12.857										
Afval-riool	€650										
6% van de huishoudens	€501.423										

114	PRO			De programmabegroting spreekt over een verplichting tot een volkshuisvestingsprogramma vanaf 2026. Hoe ziet het proces om dit programma te komen eruit en wat zijn de consequenties en risico's als dit niet tijdig geregeld is? Waar ligt de bevoegdheid dit programma vast te stellen?	Vanaf 2026 moeten gemeenten een volkshuisvestingsprogramma vaststellen. Dit programma beschrijft welke woningen nodig zijn, voor welke doelgroepen en waar deze kunnen worden gebouwd. Het proces start met het actualiseren van gegevens over de lokale woningbehoefte en de verschillende doelgroepen. Vervolgens worden bestuurlijke keuzes gemaakt over aantallen, locaties en prioriteiten. Deze worden vastgelegd in het programma, dat aansluit op de omgevingsvisie en wordt ondersteund door instrumenten zoals prestatieafspraken en de huisvestingsverordening. Het college is bevoegd om het volkshuisvestingsprogramma vast te stellen; de gemeenteraad heeft een kaderstellende en controlerende rol via de omgevingsvisie en de bredere uitvoeringsafspraken. Wanneer het volkshuisvestingsprogramma niet (tijdig) wordt vastgesteld geeft dit bovenal onzekerheid voor woningcorporaties, ontwikkelaars en zorgpartijen, wat vertraging kan veroorzaken bij woningbouw en bij het realiseren van passende woningen voor aandachtsgroepen.
115	PRO			De programmabegroting spreekt over een onderzoek wat zich richt op het belang van een doorstroomcoach. Wat zijn de kosten van dit onderzoek? Hoe duidt het college de zinsnede uit de programmabegroting dat de uitkomsten van het onderzoek al 2026 in de praktijk kunnen worden gebracht? En hoe ziet het college de wisselwerking met de noodzaak van (al dan niet nieuwe) woningen die in het sociale segment vrij (moeten) komen om doorstroming te kunnen realiseren?	In september is er een eerste bijeenkomst geweest met gemeente Nieuwkoop, corporaties WYwonen, Woondiensten Aarwoude en woningstichting Nieuwkoop. Tijdens deze bijeenkomst heeft de doorstroommakelaar van de Leidse regio ons meegenomen in de manier van werken en de bevindingen. Aan de hand hiervan hebben we gezamenlijk de conclusie getrokken dat we dit willen voortzetten. In oktober is er 2e bijeenkomst geweest. Alphen aan den Rijn is hierbij ook aangesloten om de bepalen of ze ook aan willen sluiten aangezien WYwonen ook daar bezit heeft. Nu ligt de actie bij alle partijen om een checklist in te vullen en aan de hand hiervan een plan van aanpak op te stellen. We zijn daarmee aardig op weg in de onderzoeksfase en het doel is om in 2026 verder te gaan met de uitvoering. Het onderzoeken brengt geen kosten met zich mee. Wel zullen we moeten bepalen wat de kosten worden voor het aanstellen van een doorstroomcoach en hoe we deze kosten gaan verdelen. Veel huishoudens wonen nu niet passend en door een instrument in te zetten als een doorstroomcoach is de verwachting dat we mensen kunnen bewegen te verhuizen naar een passende woning. Uit woningmarktonderzoeken blijkt dat als mensen passender zouden wonen een deel van de woningnood daarmee opgelost wordt. Door bijvoorbeeld senioren door te laten kan er een verhuisketen op gang gebracht worden.
116	Samen			Mijn vraag over 2% werd een beetje afgedaan via info met VVD. Graag toelichting opdat het verhaal in de begroting duidelijk is waarom die 2% wordt aangehouden en niet de inflatie cijfers die tussen de 2,8-3,3% zit!?	Het percentage van 2% is gebaseerd op de Loonvoet Sector Overheid voor 2026 uit de kerngegevens tabel van het CEP (Centraal Economisch Plan) van het CPB. Dit uitgangspunt van 2% inflatiecorrectie is opgenomen in de Kaderbrief 2026 en vormt daarmee het uitgangspunt van de begroting 2026.